Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 95 (1089) | Łódź, Poniedziałek 25 Kwietnia 1927 | פינפטער יאהרגאנג | לאדז, מאנטאג כ״ג ניסן תרפ״ז. | Nr. 95 (1089)

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

א נערן-מיניסטער געג. סקלאדקאווסקי קומט היינט קיין לאדז.

דער אינערן-מיניסטער גענעראל סלאוואי-סקלאדקאווסקי, וועלכער האט די לעצטע 2 וואכען געווילט אין פאריז, קומט היינט 6.40 אינדערפריה מיט'ן קאליציע-צוג אן קיין לאדז.

צוליב דעם, וואס דער אינערן מיניסטער איז איינגעלאדען געווארען אויפ'ן צוזאמענפאהר פון שטאטישע דאקטוירים און סאניטארע מוער, וועלכער קומט איצט פאר, ווערט דער מיניסטער אויף צוריק-רייזע קיין ווארשא זיך אפ-שטעלען אין לאדז.

ס'איז פאראויסגעזעהן, אז דער אינערן-מיניסטער זאל אויך דורכפיהרען אין לאדז א סאניטארע אינספעקציע.

וואהרשיינליך וועט דער מיניסטער סקלאדקאווסקי ווילען אין לאדז איין טאג. (ב)

דאס מפיל-קינד ליטע פראוועט ווייטער די אנטיסעמיטישע שטיק.

א יודישער רעדאקטאר ווערט ארויסגעשיקט פון לאנד.

קאוונא, 24 (טעלעגראפיש דורך י.ט.א.) נישט קוקענדיג אויף די הבטחות פון דער ליטווישער רעגירונג, אז דער מיטארבייטער פון דער „יודישער שטימע" ראבינאוויטש וועט נישט ארויס-געשיקט ווערען פון ליטע, האט ראבינא-וויטש דאך בעקומען אן'אויפאדערונג פון מיליטערישען קאמענדאנט צו פער-לאזען דאס לאנד.

ווי בעקאנט בעשטעהט דער חטא פון ראבינאוויטשען אין דעם, וואס ער האט פערעפענטליכט די ידיעה וועגען דעם דערשיסען פון יודישען סאציא-ליסטען טוער מלמד.

ליטווישער פרעמיער וועט די מינדערהייטען-רעכט.

זאלען זיי נאר נישט שפילען קיין דעצידירענדע ראָל — זאגט וואלדעמאראס.

קאוונא, 24 (טעלעגראפיש דורך י.ט.א.) דער ליטווישער פרעמיער וואל-דעמאראס האט אין א געשפרעך מיט א צייטונגס - מיטארבייטער ערקלערט, אז ער אנערקענט די רעכט פאר די נאציאנאלע מינדערהייטען בתנאי, אז זיי זאלען נישט האבען קיין דעצידי-רענדע ראָל און איינפלוס אין ליטווי-שען מלוכה לעבען און אויך נישט אויף דער עקזיסטענץ פון דער רעגירונג.

„נומערוס קלאוזוס"

לעבט-אויף אין אונגארן.

בודאפעשט, 24 (טעלעגראפיש דורך י.ט.א.) די אונגארישע צייטונג „אז עסט" שרייבט, אז דער אונגארישער בילדונגס-מיניסטער גראף קלעבעלס-בערג האט ערקלערט, אז ער האט בדעה איינצופיהרען דעם „נומערוס קלאו-זוס" פאר יודען אין דער אדוואקאטור.

א מאנאגראפיע וועגען לואי-דזשי לוצאטי.

רוים (י.ט.א.) דער פערטרעטער פון דער יודישער טעלעגראפישער אגענ-טור אין רוים ד. קליינלעהרער, וועל-כער איז די לעצטע איינינע יאהר גע-ווען א נאהענטער מיטארבייטער פון פערשטארבענעם סענאטאר לואידזשי לוצאטי, איז איינגעלאדען געווארען דורך די יודישע קהלות אין רוים, גענוא מיילאנד און טורין צו האלטען אנדענ-קונגס - רעפעראטען, געווידמעט דער פערזענליכקייט פון לואידזשי לוצאטי אין זיין פאליטיש-דיפלאמאטישער טע-טיגקייט לטובת די יודען.

ד. קליינלעהרער גרייט צו אן'אויס-פיהרליכע מאנאגראפיע וועגען לואידזשי לוצאטי מיט אן'איינלייטונג פון סאר-דזשער פון איטאליענישען סענאט ליטאני.

לאדזער יודישער סקולפטאר מאכט א דענקמאל פאר לוצאטי.

דער דענקמאל וועט שטעהן אין ווענעדיג.

רוים, 24. (טעלעגראפיש דורך יט״א) די פעדעראציע פון די סאך-פעראייני-גונגען אין איטאליען האבען בעשלאסען צו שטעלען א דענקמאל פאר זייער גרינדער דעם געוועזענעם איטאליעני-שען פרעמיער לוצאטי.

דער דענקמאל וועט געשטעלט ווע-רען אין לוצאטי'ס געבורטסשטאט ווענע-דיג און איהם דארף אויספיהרען דער בעוואוסטער יודישער סקולפטאר חנוך גליצענשטיין.

אין רומעניען איז אלץ ווי געוועזן...

מ'שלאגט ווייטער און — מ'פראטעסטירט.

יאסי, 24. (טעלעגראפיש דורך יט״א) אין בוזאמענהאנג מיט די אונ-אויפהערליכע אנטי-יודישע אונרוהען אין רומעניען האבען א גרופע יודישע כלל-טוער אפגעהאלטען א בעראטונג, וועלכע האט אויפגעפאדערט די רעגירונג אנצונעהמען די געהעריגע מיטלען, פרי אפצושטעלען די עקסצעסען.

800 יודישע מיטגלידער, וועלכע געהערען צו דער פארטיי פון רומעני-שען פרעמיער אווארעסקו, האבען געשיקט א טעלעפאנישען פראטעסט צום פרעמיער געגען די יודען-אונרוהען. זיי ערקלערען, אז אויב די רעגירונג וועט נישט אננעהמען קיין ענערגישע מיטלען טרעטען זיי ארויס פון דער פארטיי.

פארד וויל זיך כסדר ארויסדרעהען פון פראצעס.

זיינע אדוואקאטען טראכטען אויס א בלבול אויף א ריכטערין.

ניו-יארק, 24 (טעלעגראפיש דורך יט״א). פארד'ס אדוואקאטען האבען ווי-דער געמאכט א פרוב איבערצורייסען פארד'ס פראצעס. די אדוואקאטען הא-בען אנגעוויזען, אז איינער פון די גע-שווארענע ריכטער, פרוי האפמאן, פיהרט א נישט-אנשטענדיג לעבען, דע-ריבער קען זי נישט זיין קיין ריכטער. די אדוואקאטען האבען דעריבער פער-לאנגט איבערצורייסען דעם פראצעס און וועהלען אן'אנדערן ריכטער-קאמפ-לעקס.

דער פארזיצער פון געריכט האט אדורכגעפיהרט א גענויע אויספארשונג און האט דערנאך פעסטגעשטעלט, אז די פארוואורפען געגען פרוי האפמאן זענען פולשטענדיג אויסגעטראכט. דער פראצעס ווערט אלזא נישט איבערגע-ריסען.

סענאטאר ריד וויל שלאגען פאליטישען קאפיטאל פון פארד'ס פראצעס אין דעטראיט

דעטראיט, (יט״א) בעת די גע-ריכטס-פערהאנדלונגען אויפ'ן פראצעס געגען העברי פאב״ד אין דעטראיט האט פארד'ס פערטיידיגער סענאטאר ריד, בעת'ן פערהער פון אהרן שאפירא גע-שטעלט איהם א רייה פראגען וועגען דעם געוועזענעם גובערנאטאר פון שטאט אילינאיס-לאודען. ריד האט דורך זיינע פראגען געווארפען אויף לאודענען א חשד, אז ער איז נישט זעלבסטשטענדיג און ווערט אויסגעהאלטען דורך זיין שוועהר דעם רייכען אינדוסטריעלער פולמאן.

שאפירא האט געענטפערט, אז לאו-דען האלט זיך אויס זעלבסטשטענדיג פון זיינע פערדינסטען אלס גלענצענדער אדוואקאט און אויסגעצייכענטער פאר-מער. אין די פאליטישע קרייזען ער-קלערט מען רידס פראגען דערמיט, אז ער, אלס קינפטיגער דעמאקראטישער קאנדידאט אויף א פרעזידענט, האט אויסגענוצט די געלעגענהייט, כדי צו ווארפען א פלעק אויף דער רעפוטאציע פון לאודען, וועלכען עס וועט איהם אפשר אויסקומען צו בעקעמפען אלס געגען - קאנדידאט, בעת די קינפטיגע פרעזידענט-וואהלען אין די פעראייניג-טע שטאטען.

אגודת לומדי „שעורי ערב"
ע"י „פועלי אמוני ישראל"
לאדז, אגראדאווא 8.

מארגען, דינסטאג, פ' קדושים (26 אפריל) פינקטליך 8 א זייגער אווענד קומט פאר אין פילהארמאניע-זאל

א גראנדיעזע סיום-פייערונג אויף מסכת גיטין

פילהארמאניע-זאל לאדז, 20 נארוטאוויטשא 20

מיט'ן אנטייל — פון — חשוב'ען גאסט

הרה"ג ר' יצחק יהודא טרונק שליט"א קוטנא

חעלפער וועט האלטען א רעפעראט אויף דאס טעמא: „צי איז די תורה געגען די אינטערעסען פון יודישען ארבייטער"?

בילעטען פון 75 גר. ביז 2.50 זל. צו בעקומען אין: „דענאמא" פיעטריקאווער 9, נייפעלד פולנאצנא 13, ווייגבערג נאוואמיעסקא 30 (קאנדיטארי), „שעורי ערב" אגראדאווא 8, „פועלי אמוני ישראל" וואכאדניא 68/70, „בנות אגודת ישראל" וואכאדניא 66 (בלויז פרויען-בילעטען). די לעצטע 3 ערטער נאר פון 8 ביז 10 אין אווענד. אין טאג פון סיום ביי דער קאסע פון פילהארמאניע-זאל פון 10 א זייגער פריה.

בעמערקונג: פאר די פלעצער זענען מיר פעראנטווארטליך ביז'ן צוריקצאהלען דאס געלד. דער באלקאן איז ספעציעל רעזערווירט פאר פרויען. 728

אפרעטור

גערידער ציטריז

וואלבארסקא 44, טעל. 31-65

נעמט אן זעמטליכע בוימוואל-ווארען, גאנץ בעזונדער זשאנגעס, קרויזע, האכי, בלויע לייגוואנד און קארמען צום פארבען און אפרעטירען

ווי אויך אלע ווארען פאר שפאנראהמען.

א גוטער קוואליפיצירטער טופות-שוחט ווערט געזוכט אין שייבלער'ס ראיאן.

דעריבעיגער קאן זיך מעלדען טארגאווא 39 ביי עזיאל שיין. 802

Dr. med.

H. Lajchter

קאנסטאנטינער 9.

רוג וואכאדניע טעל. 49-66

צאהן - כירורג

ספעצ. פון כירורגישע קראנק-הייטען פון: שטשענקעס, גומען, דזשאנסלעס, צאהן - פיסטולעס א.ז.וו. נעמט אן פון 1½—5 און פון 8—9 אוו. זונטאג 11—2.

מעבעל

אין קרייז און פערקויף

דיוואנעס, פעלצען, ניי מאשינען, גארדעראבען, סאמע-ווארען א. ז. וו. און צאהל די העכסטע פרייזען

א. וויצמאן נארוטאוויטש 19 (דזיעלנא)

אין מעבעל-געוועלב, (פרעוואט-וואוינונג שענקעוויטש 29) ביי מיר איז שטענדיג דא פערש. גענוצטע מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען. 1344

טעלעפאן-צעהלערס ערשט פון 1. יולי.

די טעלעפאן-געזעלשאפט האט פערשפילט דעם פראצעס מיט די אבאנענטען. — מיניסטער מיעדזשינסקי ציהט-צוריק זיין פעראָרדנונג. — ס'הערשט די אלגעמיינע איבערציינונג, אז די „צעהלערס" וועלען שוין בכלל נישט זיין.

וו א ר ש א, 24. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) ווי ס'איז שוין געווען געמאלדען, האבען א ריי ווארשאווער אדוואקאטען אין נאמען פון עטליכע טויזענד טעלעפאן-אבאנענטען פערפיהרט א פראצעס געגען דער טעלעפאן-געזעלשאפט („פאסטא") דערפאר וואס זי האט נישט מעלדענדיג פריהער געהעכערט דעם טעלעפאן-טאריף און איינגעפיהרט די „צעהלערס".

דאס געריכט האט פרייטאג באטראכט דעם פראצעס און אפגעלעגט דאס ארויסטראגען דעם אורטייל אויף שבת.

שבת איז דער אורטייל ארויסגעטראגען געווארען און די „פאסטא" האט געליטען א שווערע מפלה.

דאס געריכט האט ארויסגעטראגען אן אורטייל, לויט וועלכען דער טעלעפאן-אפצאהל פאר'ן צווייטען קווארטאל טאר נישט זיין העכער פאר'ן אפצאהל פון ערשטען קווארטאל. דאס געריכט האלט אויך פאר נישט בערעכטיגט דאס נעהמען בעצאהלט פאר רעדען איבער דער נארמע (ד. ה. ס'איז נישט בערעכטיגט דאס איינפיהרען די „צעהלערס").

דאס געריכט האט זיך גערעכענט מיט די מאטיווען פון די אנקלאגער, וועלכע האבען גע'טענה'ט, אז ערשטענס דארף די טעלעפאן-צענטראלע יעדע ענדערונג אין די בעדינגונגען אנזאגען מיט א קווארטאל פריהער, ווייל די אבאנענטען צאהלען אויפ'ן קווארטאל; צווייטענס איז נאך די פעראָרדנונג וועגען די נייע בעדינגונגען נישט געווען אפיציעל פערעפענטליכט געווארען.

די „פאסטא" האט זיך אין פראצעס נישט בעטייליגט, וועלענדיג אזוי ארום גרינגשעצען די אנקלאגער.

די ידיעה וועגען דעם סענסאציאנעלען אורטייל האט זיך בליץ שנעל פערשפרייט איבער ווארשא און אומעטום ארויסגערופען ארויסגערופען א צופרידענקייט צוליב'ן אפגעהאלטענעם נצחון.

שוין ארום 4 נ. מ. האט דער פאסט- און טעלעגראף מיניסטער מיעדזשינסקי (אונטער'ן איינדרוק פון געריכט-אורטייל) צוגעשיקט צו דער טעלעפאן-געזעלשאפט א בריף אין וועלכען ער טיילט מיט, אז דער דורך איהם בעשטעטיקטער געהעכערטער טעלעפאן-טאריף און דאס איינפיהרען די „צעהלערס" קען ערשט אדורכגעפיהרט ווערען פון 1. יולי אן, ד. ה. אינ'ם אנהויב פון 3. קווארטאל.

ווי מ'גיט איבער האט די טעלעפאן-געזעלשאפט געהאט בדעה צו אפעלירען אויף דעם געריכט-אורטייל צו א העכערער אינסטאנץ. דער בריף פון מיניסטער האט אבער א סוף געמאכט צו דער „פאסטא'ס" פלענער.

*

וו א ר ש א, 24 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). נישט קוקענדיג דערויף, וואס לויט'ן בריף פון מיניסטער מיעדזשינסקי צו דער טעלעפאן-געזעלשאפט וועלען ערשט די „צעהלערס" איינגעפיהרט ווערען פון 1-טען יולי אן, הערשט די אלגעמיינע איבערציינונג, אז די „צעהלערס" וועלען שוין בכלל קיינמאל נישט איינגעפיהרט ווערען. די טעלעפאן-געזעלשאפט וויל נאר נישט קאפיטולירען מיט אמאל און דער מיניסטער טוט איהר צוליב און — ער מאכט עס ביסלעכווייז.

3000 טעלעפאן-אבאנענטען פראטעסטירען.

וו א ר ש א, 24 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט איז אין זאל פון „קאלאסעאום" פארגעקומען א מיטינג, אין וועלכען ס'האבען זיך בעטייליגט 3000 טעלעפאן אבאנענטען. די אנגענומענע פראטעסט-רעזאלוציע נענען דעם געהעכערטען טאריף און געגען די „צעהלערס" איז בעשלאסען איבערצושיקען צום פרעמיער מארשאל פילסודסקי, מלוכה-פרעזידענט מאשטשיצקי און וויצע פרעמיער בארטעל.

אורטייל אין פראצעס וועגען אטענטאט אויף מוסאליני.

ר ו י ם, 24 (ספ. טעל) ס'האט זיך פערענדיגט דער פראצעס וועגען דעם אטענטאט אויף מוסאליני. זאניבאני, קאפעלא און אורסולא זענען אונטער די אויגען פער'משפט געווארען אויף 30 יאהר תפיסה. די איבריגע פערמישטע אין דעם פראצעס האבען בעקומען צו פערשידענע לאנגיצהייגע טערמינען טורמע. איינער איז בעפרייט געווארען.

פ. פ. ס. דאנקט דער קהלה פאר פערל'ס לויה.

וו א ר ש א, 24. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דער צ. ק. וו. פון פ. פ. ס. האט צוגעשיקט דער פערוואלטונג פון דער ווארשאווער קהלה א בריף, אין וועלכען ס'ווערט אויסגעדריקט א ווארימער דאנק פאר'ן איינ ארדנען די לויה פון פערשטארבענעם ד"ר פעליקס פערל. דער בריף איז אונטערגעשריבען דורכ'ן דעפ. בארליצקי.

אינ'ם בריף רעדט זיך מיט קיין איין ווארט נישט וועגען דעם אינצידענט מיט'ן פערהאלטען די עגלה ביז אווענד.

ענטזאגט א יוד פון זיין שטעלע צוליב זיין יודישקייט.

קאמוניסטען בעקומען דערפאר א שטרענגען פארוואורף פון דער קאנטראל-קאמיסיע.

מ א ס ק ו ו א, (י.ט.א.) אונטער דעם קעפעל: „א שעדליכער דאקומענט" פערעפענטליכט דער בעוואוסטער זשורנאליסט אגראזאווסקי אין מאסקווער „איזוויעסטיא" א שענדליכע געשיכטע וועגען א געוויסען לעווין, אן אנגעשטעלטען אין „צענטראלען קאמיטעט פון געזעלשאפטליכער געגענזייטיגער הילף פאר פויערים", וועלכער איז אפגעזאגט געווארען פון זיין שטעלע דערפאר, ווייל ער איז א יוד. דערביי איז די סיבה, פארוואס ער איז אויסגעשלאסען געווארען, פערפיקסירט געווארען אין ספעציעלען דאקומענט פון דער ארבייטער-קאמיסיע, ווייל אהן איהר הסכמה קען קיין איין ארבייטער אדער אנגעשטעלטער נישט ענטזאגט ווערען פון זיין שטעלע.

אין דאקומענט איז בפירוש בעשטאנען, אז לעווין ווערט אפגעזאגט פון זיין שטעלע אלס „איגנאראדיעץ" (נישט קיין רוסישער). לעווין האט אפעלירט געגען דעם בעשלוס צום געריכט, אבער דאס געריכט האט איינגעזעהן, אז די אנשטאלט, וואו לעווין האט גע-דינט, האט געהאט רעכט צו ענטזאגען איהם, ווייל אן אינסטרוקטאר דארף זיין גוט בעקאנט מיט'ן לעבען שטייגער און בעדערפענישען פון די ערטער, און לעווין איז נישט קיין פויער, נאר א זוהן פון א סימפעראפאלער סוחר.

דאס גובערניאלע געריכט, וואוהין לעווין האט דערלאנגט א קאסאציע אויף דעם אורטייל פון ארבייטס-געריכט, האט בעשטעטיגט דעם בעשלוס פון געריכט.

לעווין, אן אינפארפייאישער, האט זיך דאן געווענדעט צו דער העכסטער אינסטאנץ — צו דער קאמוניסטישער צענטראלער קאנטראל-קאמיסיע. אין דער קאנטראל-קאמיסיע זענען ארויסגערופען געווארען דער סעקרעטאר פון דער „יאטשייקע" אין דעם אנשטאלט, וואו לעווין האט געדינט און די קאמוניסטען, וועלכע זענען פעראנטווארטליך פאר'ן אונטערשרייבען דעם דאקומענט. זיי האבען זיך בעמיהט צו בעווייזען, אז אין זייער אנשטאלט איז קיין סימן פון אנטיסעמיטיזם נישט פערהאן און אז לעווין איז ענטזאגט געווארען נאר דערפאר, ווייל ער איז אן אומרוהיגער מענש, א רכילות-טרייבער און טויג בכלל נישט צו זיין ארבייט. אייגענהייט איז געקראכען פון הויט אפצולייקענען דעם אנטיסעמיטישען כאראקטער פון דער געשיכטע דער סעקרעטאר פון דער יאטשייקע, א יוד מיט אן עכט יודישער פאמיליע.

אויספארשענדיג דעם גאנצען ענין האט די צענטראלע קאנטראל-קאמיסיע אנערקענט, אז הגם לעווין האט אפשר טאקע געדארפט אפזאגט ווערען אלס נישט פאסיגער פאר זיין שטעלע, אבער די מאטיווען, וואס זענען דערביי אנגעגעבען געווארען זענען א חרפה פאר קאמוניסטען און סאוויעטישע בירגער. די קאנטראל-קאמיסיע האט ארויסגעטראגען די קאמוניסטען, וואס האבען אונטערגעשריבען דעם דאקומענט, א שטרענגען פארוואורף.

Dr. H. SPIRA-BORNSTEINOWA
Cegielniana 4
טעלעפאן 34-90.
ספעציאליסטע: אקושער און פרויען-קראנקהייטען.
נעמט אן פון 3—6 נאכמיטאג.

א וואוינונג
פון 1 גרויס צימער מיט א קיך אדער 2 קליינע
ס'קען אויך זיין 2 גרויסע צימער אהן א קיך פאר א הויך דירה-געלד, גלייך פון ווירט אדער אלס כובלאקאטאר ווערט פון זאפארט געזוכט. מעקלערס געוואונשען. אפערטען אונטער „I, D." אבצוגעבען אין אדמיניסטראציע „נייער פאלקסבלאט".

והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת?
פארוואס לויפט יעדער אין ביורא פיעטריקאווער 17?
ואמרת אליו, זאלסטו איהם זאגען
— אז אין דעם ביורא —
17 פעטריקאווער 17
2-טען הויף, פארטער, דורכגאנג זאכאדניא 52, ווא ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אלערליי ביטעס לויט'ן אוספעך, קלאוזולעס, זאבעזפיעטשעניעס אויף אלע שטעדט אין פוילען, אפעלאציעס, אפאזיציעס, אדוואלאניעס, רעקורסען, וועגען פעסער אין קאמיסאריאט-רושאנדו, ביטעס וועגען דירה און אויסשאנד ראזיעמטשי און אין אלע פאליציי-בעצירקען, שותפות-אקטען, סטאטוטען, אקטען אינטערציזיעס, אקטען דאראווניעס, קארנע ספראווען, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.
רעכט-קאנסולענט י. מאנעלא,
פעטריקאווער 17, זאכאדניא 52
שנעל, רעעל און ביליג!

גימנאזיום
8-קל. הומאניסטישע — קאעדוקאציאנע —
פון דער געז. פאר בילדונגס פערשפרייטונג
ווילנע, פילסודסקי-גאס 13 799
מיט רעכט פון רעגירונגס-גימנאזיעם האט בעקומען העכערע רעכט לויט וועלכע די שילער וועלען דארפען אפגעבען א העלפט פון מאטורע-עקזאמענס.

בעקאנטמאכונג.
„חסד של אמת ומנחמי אבלים" אין לאדז מאכט בעקאנט, אז זונטאג, ת' בהר' דעם 8-טען מאי ד. י. 6 א זייגער אווענד קומט פאר אין פעראיינס-לאקאל פיעטריקאווער 34 דן
יעהרליכע גענעראל-פערזאמלונג
מיט פאלגענדען טאג-ארדנונג: 1) עפענען די פערזאמלונג, 2) וואהלען פון א פארזיצענדען, 3) קאסע- און טעטיגקייטס-בעריכט, 4) בעריכט פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע, 5) ענדערן די סטאטוטען, 6) בודזשעט אויפ'ן יאהר 1927, 7) וואהלען פון א פערוואלטונג און רעוויזיאנס-קאמיסיע, 8) פריייע פארשלאגען. ביי נישט ערשיינען פון די געהעריגע צאהל מיטגלידער קומט די פערזאמלונג פאר צום 2-טען טערמין זונטאג פ' בחוקותי, דעם 15-טען מאי, 7 א זייגער אווענד אין ענגלישען זאל, אלטע 1-טער מאי נומר 2, ביי יעדער צאהל מיטגלידער.
די פערוואלטונג.
בעמערקונג: אין פאל ווען עס וועט נישט ערשיינען די געהעריגע צאהל מיטגלידער צום 1-טען טערמין וועלען צום 2-טען טערמין ארויסגעשיקט ווערען ספעציעלע איינטריטס-קארטען צו די מיטגלידער דורך דער פאסט. דער יעניגער וואס וועט די איינטריטס-קארטע נישט ערהאלטען קען רעקלאמירען אין פעראיינס-לאקאל ביז דעם 13-טען מאי 1 א זייגער מיטאג. גלייכצייטיג בעטען מיר צייטליך איינצוצאהלען די שולדיגע ביישטייערע אום נישט צו פערלירען דאס וואהל-רעכט.
די פערוואלטונג. 803

עלטערן!
פאר 3 זלאטים א וואך ווערט געלערנט מיט קינדער וואס לערנען אין פאלקס-שולען: חומש, רש"י נ"ך, משניות, גמרא, יהדות, היסטאריע, רעדען און שרייבען העברעאיש און יודישע בריף זעלבסט צוזאמענשטעלען, דורכ'ן בעוואוסטען ארטאדאקסישען העברעאישען לעהרער י. ד. ראזענפעלד, פלאץ וואלנאשטשי 6 קווער אפ. רעכטס 2 שט.
בעמ.: פווערען אויך אנגענומען אנפענגער פון 5 יאהר אן.
א שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ערפאלג גאראנטירט!

Dr. med.
BRAUN
פאלודניאווא 28
טעלעפאן 40-26
ספעציאל-ארצט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער - שוואכע.
בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל)
נעמט אן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אווענד

מיט 200 דאלאר
קען מען צוטרעטען אלס שותף צו א נייע איינגעריכטעטע טלעטשארניע אין צענטער פון דער שטאט. דערביי א פיליע פון א ערשטקלאסיגער בעקעריי מיט גוטע בעדינגונגען. אפערטען אונטער „טלעטשארניע" אין אדמ. אבצוגעבען. 753

יונגלעד
נעגען באלדיגע צאהלונג ווערען געברויכט. עס ווערען אויך געברויכט אזעלכע, וואס האבען געארבייט ביי א ליקערניק אדער ביי א שילדז-מאלער
ווסכאדניא 20, אין טויער ביי ראזענבערג. 800

Dr. med. Ludwik
Rapeport
Pr. Narutowicza 25
(Dzielna) tel. 44-10.
ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און הארן - קראנקהייטען.
נעמט אן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אווענד.

שטאפערינס
ווערען פון זאפארט געזוכט ביי מאלינאווסקי, שענקעוויטשא 7. 731

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספעציאליסט פאר הויט, האר און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, רענטגענ-שטראהלען און קווארץ-ליכט, עלעקטרא-טעראפיע.
נעמט אן פון 6—9 אין אווענד, פרויען—12 ביז 3 נאכמ. 873

דאנטיסט און צאהנטעכניק
י. ביטענסקי
5 האנטמאנסקער 5
נעהמט אן אלע טאג פון 9 פריה ביז 8 אווענד.
פרייזען ביליגע! בעצאהלונג אין ראטעס

נענעראל-פערטרעטער אויף לאדז: 1845
S. B. Redlic, Łódź, Pomorska 19.

די מאדערנסטע
לאמפען
פאר שפייז-צימערן און קאבינעטען

קויפט זיך אמבעסטען צו פאבריקס-פרייזען
ביי ש. פ. שמאלעוויטש
פאלודניאווא 8.
בעמערקונג: עס ווערען אויך אנגענומען אלערליי איבערארבייטונג פון גאז אויף עלעקטריע, אויך אקסעדירט. 1523

די וואַהל-קאַמפּאַניע אין וואַרשאַ.

דער קאַמף איז אין פולען גאַנג.—מ'טינגען, קאָמבינאַציעס און געשלעגען.

וואַרשאַ, 24 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין משך פון די יום-טוב-טעג זענען אין וואַרשאַ פאָרגעקומען אַ רייה וואַהל-מיטינגען פון „בונד", לינקע און רעכטע „פּ.צ."

עס קומען ווייטער נאָך פאָר די אונטערהאַנדלונגען וועגען אַ בלאָק פון די יודישע בירגערליכע פאַרטייען, ס'האַנדעלט זיך אייגענטליך וועגען 2 בלאָקען: איינער, אַ גרויסער בלאָק פון די ציוניסטען, „אגודה" און סוחרים און אַ צווייטער, אַ קליינער בלאָק – פון „התאחדות", פאָלקיסטען, דעמאָקראַטען און פרויען פעראיינען.

ביים שאַפען דעם „גרויסען" בלאָק זענען אָבער פאַראַן שוועריגקייטען, דהיינו: די ציוניסטען, סוחרים און „אגודה" פערלאַנגען פאַר זיך 75 פּראָצענט מאַנדאַטען; דאַנעגען פאַר די קליינהענדלער און האַנדווערקער וועלען זיי געבען נאָר 25 פּראָצענט.

ווי מ'שמועסט, וועלען די אַסימילאַטאָרען דאָס מאָל נישט געהן צו די וואַהלען, זיי ווילען נישט פערשעהמט ווערען.

*

וואַרשאַ, 24 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין צירק איז היינט פאָרגעקומען אַ גרויסער מיטינג פון פּ. פּ. ס. וועגען די וואַהלען און וועגען ערשטען מאַי.

נאָכ'ן מיטינג איז אויסגעבראָכען אַ געשלעג, בעת וועלכען ס'איז פערוואונדעט געוואָרען דער מיטאַרבייטער פון „ראַבאָטניק" יוזעף פּלאָנהאַרץ, 59 יאָהר אַלט, אַ קוזין פון פערשטאָרבענעם רעדאַקטאָר פעליקס פּערל.

100,000 דאָלאַר לטובת דעם העבּרעאישען אוניווערזיטעט אין ירושלים.

ירושלים. (יט"אַ). בעת זיין בעזוך אין ירושלים האָט דער בעקאַנטער יודישער אַדוואָקאַט און כלל-טוער פון ניו-יאָרק ה' שמואל אונטערמייער מנדב געווען לטובת דעם העבּרעאישען אוניווערזיטעט אין ירושלים 100,000 דאָלאַר.

זיינער צייט האָט שוין ה' אונטערמייער געגעבען 20,000 אויף צו פערענדיגען דעם אַמפיטעאַטער פון דעם אוניווערזיטעטס-בנין צום אָנדענק פון זיין פרוי.

סאָוויעטען זאָלען אַנטייל-נעהמען אין דער גענפער ווירטשאַפטליכער בעראַטונג.

מאָסקווע, (ספּ. טעל.) צוליב דעם, וואָס דער סכסוך צווישען סאָוויעטען-רוסלאַנד מיט דער שווייץ איז געוואָרען אויסגעגליכען, איז גאַנץ מעגליך, אַז רוסלאַנד זאָל אַנטייל-נעהמען אין דער ווירטשאַפטליכער קאָנפערענץ, וועלכע דאַרף פאָרקומען אין גענף.

אין רוסלאַנד גלייבט מען נאָך אָבער אַז אַ שאַרפער קאַמף, וועגען דער ראָלע, וועלכע די סאָוויעטען דאַרפען שפּילען אויף דער ווירטשאַפטליכער בעראַטונג. דער לינקער פליגעל פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי האַלט, אַז די ווירטשאַפטליכע בעראַטונג זאָל דורך די סאָוויעטען אויסגענוצט ווערען פאַר סאָוויעטישע פּראָפּאַגאַנדע. דער צענטראַלער אויספיהר-קאָמיטעט פון דער סאָוויעטען-מאַכט וויל אַרויסשיקען אויף דער בעראַטונג ליטווינאָוו'ן.

טויט פון ציוניסטישען טוער אין טשעכיע.

פּראַג, 24. (טעלעגראַפיש דורך יט"אַ) דאָ איז געשטאָרבען אין עלטער פון 61 יאָהר דער כלל טוער און געוועזענער פריינד פון טעאָדאָר הערצל קאַראָל פּעווע, פון יאָהר 1887 ביז 1907 איז דער פערשטאָרבענער געווען אַ מיטגליד פון ציוניסטישען אַקציאָנס-קאָמיטעט.

לעטישע רעגירונג סובסידירט ווייטער דעם יודישען טעאַטער אין ריגע.

אַ געשפּרעך מיט אברהם מאָרעווסקי.

ווין. (י.ט.אַ.) אין אַ געשפּרעך מיט'ן ווינער פערטרעטער פון דער י.ט.אַ. האָט דער בעקאַנטער רעזשיסער און שוישפּילער אברהם מאָרעווסקי, וועלכער האָט אַלס קינסטלערישער דירעקטאָר פון יודישען טעאַטער אין ריגע נאָר וואָס פערענדיגט דעם ערשטען שפּיל-סעזאָן, ערקלערט, אַז דער ערשטער סעזאָן איז אין אַלגעמיין אָנערקענט געוואָרען אַלס אַ געלונגענער פּרוב צו שאַפען אין לעטלאַנד אַ שטענדיגען יודישען קונסט טעאַטער. די מלוכה סובסידיע אויפ'ן צווייטען יאָהר איז שוין בעזיכערט. די סובסידיע פון דער רעגירונג, אייגענטליך פון יודישען דעפּאַרטאַמענט ביים לעטישען בילדונגס-מיניסטעריום בעטרעפט 30,000 לאַט. דאָס איז בערך 6000 דאָלאַר.

דער לעטישער בילדונגס-מיניסטער רייניס, אַ בערימטער לעטישער דיכטער האָט בייגעוואוינט אַ פאָרשטעלונג אין האָט אויסגעדריקט זיין בעוואונדערונג פאַר די קינסטלערישע דערגרייכונגען פון יודישען טעאַטער אין ריגע. אין אַ סעזאָן פון קוים 4 חדשים זענען אויסגעפיהרט געוואָרען 15 פּיעסעס און 60 פאָרשטעלונגען, פון וועלכע אייניגע האָבען דערגרייכט צו 12 אויפפיהרונגען נאָכאַנאַנד.

דאָס ריגער יודישע טעאַטער האָט אויך געגעבען אייניגע גאַסטפאָרשטעלונגען אין עסטלאַנד און האָט דאָרט געהאַט גרויס ערפאָלג נישט בלויז ביי דער יודישער בעפעלקערונג, נאָר אויך ביי אַ גרויסען טייל פון קריסטליכע געסט וועלכע האָבען אַלע אָנערקענט, אַז דאָס יודישע טעאַטער איז איינע פון די שענסטע אינסטיטוציעס פון לעטלאַנדס הויפּטשטאָט.

קאָנגרעס-ביוראָ פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען אין אייראָפּאַ.

זיך געעפענט אין ווין.

ווין, 24. (טעלעגראַפיש דורך יט"אַ). דאָ איז געעפענט געוואָרען דאָס אייראָפּעאישע ביוראָ פון קאָנגרעס פון נאַציאָנאַלע מינדערהייטען, דאָס גענעראַל-סעקרעטאַריאַט וועט זיך שטעלען אין פערבינדונג מיט אַלע פּאַרלאַמענטאַרישע גרופּען פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען אין אייראָפּאַ.

קאָנסטאַנטין באַלמאָנט אין וואַרשאַ

וואַרשאַ, 24 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). קיין וואַרשאַ איז געקומען צופאָהרען דער בעריהמטער רוסישער דיכטער קאָנסטאַנטין באַלמאָנט, וועלכער געפינט זיך אין דער אויסלענדישער עמיגראַציע.

באַלמאָנט האָט אין וואַרשאַ עהרנעכטען געהאַלטען אַ פאָרלעזונג וועגען דעם פּוילישען דיכטער יאַן קאַספּראָוויטש. די פאָרלעזונג האָט באַלמאָנט געהאַלטען אין דער פּוילישער שפּראַך.

אַז צייטען ענדערן זיך...

אַ געוועזענער בונדיסט משפּט דעם געוועזענעם זשאַנדאַרמען-פּאָלקאָווניק, וואָס האָט פערפאָלגט דעם „בונד".

מאָסקווע. (יט"אַ) דער בערדיטשעווער קרייז-געריכט האָט פערורטיילט צום טויט דעם געוועזענעם זשאַנדאַרמען-פּאָלקאָווניק סקרינסקי, וועלכער האָט זיך אין ניקאָלאַי'ס צייטען אויסגעצייכענט מיט זיין אכזריות נעגען רעוואָלוציאָנערען און איבערהויפּט געגען „בונד". צווישען די ריכטער איז געווען דער בונדיסט אַנשעל שפּיזגליד, וועלכער האָט אַליין שטאַרק געליטען פון דעם פעראורטיילטען.

דירעקטאָר פון אַ פּוילישען עמיגראַציאָנס-אַמט אָנגעקומען קיין בוענאָס-איירעס.

בוענאָס-איירעס (יט"אַ) דר. סטאַניסלאַוו גאַווראָנסקי. דער דירעקטאָר פון פּוילישען מלוכה עמיגראַציאָנס-אַמט איז אָנגעקומען אַהער מ'ט'ן צוועק שטודירען דאָ אויפ'ן אָרט די בעדינגונגען פאַר אַ פּוילישער עמיגראַציע קיין אַרגענטינע.

די יודישע פּרעסע אין אַרגענטינע ווידמעט דעם אָנקומען פון פּוילישען דעלעגאַט פריינדליכע אַרטיקלען און דריקט אויס די האָפנונג, אַז זיין טעטיגקייט וועט ברענגען אַ פערברייטערונג פון די מעגליכקייטען פאַר דער יודישער עמיגראַציע פון פּוילען.

ספּאָרט-בעוועגונג.

סענסאַציאָנעלער ערפאָלג פון די לאָדזער „טוריסטען"

„פּאָגאָן" (לעמבערג) „טוריסטען"

1:1 (0:)

נעכטען איז אין לאָדז פאָרגעקומען דער שלאָגער-מעטש; ס'האָבען זיך געטראָפען אין קאַמף וועגען דער פּוילישע ליגע מייסטערשאַפט דער ביז איצטיגער פּוילישער פוסבאָל מייסטער „פּאָגאָן" (לעמבערג) מיט'ן לאָדזער מייסטער „טוריסטען".

„פּאָגאָן" האָט שוין אין לאָדז נישט געווען זייט'ן 1921 יאָהר.

אַז מאַטש דאָס וואָס דער 5 יעהריגער פּוילישער מייסטער איז שוין אַזוי לאַנג נישט געווען ביי אונז אין שטאָט, דאָס וואָס ביידע מאַנשאַפטען געפונען זיך אין אַ גוטע פאָרם, האָט אַרויסגערופען דעם אינטערעס צום מעטש.

שוין עטליכע שעה פאַר'ן אָנהויב האָט זיך אָנגעהויבען צו פערזאַמלען דאָס פּובליקום, די צאָהל פון וועלכע איז דערגאַנגען ביים אָנהויב פון מעטש ביז 6,000 מאַן.

די מאַנשאַפטען זענען אַרויסגעטרעטען מיט פאָלגענדע שפּילער: „פּאָגאָן", לאַכאָוויטש, אַלבאַנשיק, מאוזער, האַנקע, פיכטעל, דויטשמאַן, סלאָנעצקי, קוכאַר, באַטש, דיר גאַרביען און שאַבעקיעוויטש. „טוריסטען": לאַסס, קאַראַש, מאַרטשעווסקי, הינק, קענרשיפער, ושעווסקי, טאַדעאושעוויטש, סט. קוביק, קולאָוויאַק, בערש, אַל. קוביק, מיכאַלסקי.

דעם מעטש הויבען אָן די „טוריסטען" וועלכע שפּילען נעגען דער זון. די ערשטע מינוטען געהען אַדורך אויף פּרובען די כוחות. „פּאָגאָן" קאָמבינירט שעהן, ווייזען אַרויס אַ זעהר שיינע טעכניק. אַלע אויגען פון'ם גרויסען פערזאַמעלטען פּובליקום זענען געווענדען אויפ'ן העלד פון „פּאָגאָן" דעם בעריהמטען וואַצעק קוכאַר. „פּאָגאָן" איז אונטערן טויער פון „טוריסטען" אָבער אַ דאַנק דעם גוטען שפּילען פון דער טוריסטען-פערטיידיגונג, קענען זיי גאָרנישט אויפטוהען. דאַגעגען די „טוריסטען" הויבען אָן שטאַרק אַטאַקירען „פּאָגאָנ'ס" טויער אַרויסרופענדיג דאָרט פיל ערנסטע מאָמענטען. קולאָוויאַק שיסט פון אַ זיכערע פּאָזיציע אָבער דער באַלעם קלאַפּט זיך אָפּ אין דער שטאַנג. ביידע מאַנשאַפטען שפּילען אין אַ זעהר שאַרפע טעמפּאָ. ביידע ווילען עפּעס ערצילען. דער באַלעם לויפט פון איין טויער צום צווייטען. דערביי דאַרף מען בעמערקען, אַז די „טוריסטען" האָבען אַ קליינעם איבערגעוויכט. פיל זיכערע מאָמענטען נוצען די „טוריסטען" נישט אויס, צוליב דעם וואָס די שפּילער שיסען נעבען טויער, דער ריכטער ריכטעט אָפט נישט נויטיג איבער דאָס שפּילען, דאַגעגען ווען ער דאַרף אָנערקענען אַן'עלפמעטער-שטויס טוט ער דאָס נישט. הגם די „טוריסטען" האָבען אַן'איבערגעוויכט געלונגט זיי גאָרנישט אויפצוטוהן, דאַגעגען שיסט קוכאַר פון סלאָנעצקי'ס אונטערגעבען דאָס איינציגע טויער אין דער העלפט.

די צווייטע העלפט איז אויך זעהר אינטערעסאַנט. „טוריסטען" גרייפען אָן נאָך שטאַרקער, ווי אין דער ערשטער העלפט ערצילען פיל קאָרנער'ס. דערביי ווייזט זיך אַרויס די „טוריסטענ'ס" איבערגעוויכט.

אין דער 10. מינוט פיהרען די „טוריסטען" אַ דורך איינעם פון זייערע אָפטע אָנגריפען אין פון אַ פּראַכטפולע קאָמבינאַציע פון זיין גאַנצען אָנגריפליניע שיסט אַלעק קוביק אַ הערליך טויער. די פרייד פון פּובליקום איז אומבעשרייבליך. דאָס ווייטערע שפּילען, כאָטש ס'איז אינטערעסאַנט ביז דער לעצטער מינוט ברענגט קיין שום רעזולטאַטען חוץ אַ גאַנצע רייה קאָרנערס.

אין אַלגעמיין איז דער מעטש געווען זעהר אינטערעסאַנט איבער'ן גאַנצען פערלויף פון שפּילען, אגב דער שעהנסטער פון אַלע ביז איצטיגע און האָט איבערגעלאָזט אַ גוטען איינדרוק. „טוריסטען" האָבען געשפּילט, ווי נאָך קיין מאָל נאָך ביז איצט, און דער רעזולטאַט 1:3 פאַר די „טוריסטען" וואָלט געווען אַן'אָפּשפּיגלונג פון די כוחות.

ריכטער ה' זשעמיאַנסקי-שוואַך, האָט פיל „העבר" נישט געזעהען, דאַגעגען דאָס נישט אָנערקענען פון אַ טויער, וועלכעס די „טוריסטען" האָבען געשאָסען איז געווען זעהר ריכטיג. ווייל ס'איז געווען „אַן'אויפזייד". ביים שיסען פון טויער איז איינער פון די „טוריסטען" שפּילער געלעגען פאַר'ן טויער פון געגנער.

פון „טוריסטען" האָבען זיך אויסגעצייכענט: לאַסס, קאַראַש, מאַרטשעווסקי האָט געשפּילט בעסער ווי ביז איצט. פון „פּאָגאָן" קוכאַר, באַטש און סלאָנעצקי.

מ א-ן.

„חשמונאי"-„טוריסטען 2" 1:3.

דער פאָ־מעטש האָט זיך פערענדיגט מיט אַ מפלה פון „חשמונאי" אין פערהעלטניש 1:3.

קאַטאָוויץ, 24 (טעלעפאָניש).

„ל.כ.ס. (לאָדז)-„רוך" (קאַטאָוויץ) 1:3

„ל.כ.ס."-II-„הכח" 1:5 (1:3)

אַ גרויסע פּראָינטערעסירונג ספּעציעל אין די יודישע ספּאָרט-קרייזען האָט אַרויסגערופען דער ערשטער מייסטערשאַפטס מעטש פון דער I ליגע צווישען „ל.ק.ס." און „הכח".

ביידע מאַנשאַפטען זענען אַרויסגעטרעטען אין זייערע בעסטע צוזאַמענשטעל.

„ל.ק.ס.": ציבולסקי, קאָוואַלסקי, קאָוואַלטשיק, ברושעסקי, אָפּאָ, קאַקוס, שמאַלענוועק, מיכולאַ, יאַנעצקי, יאַנטשיק, פּעיאַ.

„הכח": ליפּסקי, אייזענבערג, זאַקליקאָווסקי, גראָס, ראַבינאָוויטש, שטיינבאַק, סלוזשעווסקי, סעגאַל, לובאַכינסקי, מלינאַרסקי, ליפשיץ.

דעם גורל געווינט „ל. ק. ס." און קלויבט אויס מיט דעם ווינד.

דאָס שפּילען הויבט אָן „הכח", אָבער די איניציאַטיוו נעמט איבער „ל.ק.ס." און פיהרט אַ דורך שנעלע און געפעהרליכע אָנגריפען, איבערהויפּט די לינקע זייט יאַנטשיק און פּעיאַ, אָבער ליפּסקי האַלט זעהר שעהן. אין דער 10 מינוט רייסט זיך אַדורך סעגאַל, אָבער קאָוואַלטשיק ראַטעוועט אַ זיכערע פּאָזיציע. אין דער 20 מינוט ערצילט יאַנעצקי דאָס 1 טויער פאַר „ל.ק.ס.". „הכח'ס" אָנגריף עקזיסטירט נישט, נאָר סעגאַל רייסט זיך איינינע מאָל אַדורך אָבער אָהן ערפאָלג. אין דער 27 מינוט פערשולדיגט „הכח" אַ 11-מעטער שטאָס, וועלכען פּעיאַ נוצט אויס. אין דער 30 מינוט שליסט דער ריכטער אויס פאַר ברוטאַל שפּילען שטיינבאַק'ן („הכח") און שמאַלענוועק'ן („ל.ק.ס."). נאָהענט פאַר דער פּויזע ערצילט יאַנטשיק דאָס דריטע טויער פאַר „ל.ק.ס.".

נאָך דער פּויזע האָט ל. ק. ס. ווייטער די איבערמאַכט און ערצילט דורך פּעיאַ און יאַנטשיק דאָס 4 און 5 טויער פאַר „ל. ק. ס.". „הכח" זעהענדיג זיך פאַר אַ מפלה, הויבט אָן אָנצוגרייפען און האָט די איבערמאַכט ביז ענדע. אין דער 30, מינוט ערצילט „הכח" דורך ליפשיצ'ן דאָס איינציגע טויער פאַר „הכח".

„ל. ק. ס." האָט פערדינט דעם נצחון.

ריכטער ה' פידלער — גוט.

אויף דעם מעטש האָט דער סימפּאַטישער פערטיידיגער פון „הכח" אייזענבערג געשפּילט דעם 100-טען מעטש אין די פאַרבען פון „הכח".

„ל.כ.ס." 3 — „הכח" 2 1:1 (1:0)

„ל.ש.ס.ג."-„נ.מ.ס. 1:3 (1:1)

אין דער 2-טער העלפט רייסט דער ריכטער איבער דעם מעטש, ווייל „נ.מ.ס." געהט אַראָפּ פון פּלאַץ.

„ח.כ.ס."-„חידזשה" (7:0)

דער מעטש איז פאָרגעקומען אויפ'ן וו.ק.ס.-פּלאַץ וועגען מייסטערשאַפט פון ל. ז. אָ. פּ. ן.

צ-ר.

CZARY — היינט און פאָלגענדע טעג גרויסער פּראָגראַם! אַ ציהרונג פון'ם אוצר פון דער וועלט-ליטעראַטור! מאָנומענטאַל פילם מייסטערווערק לויט דער ערצעהלונג פון Cervantes.

דאָן קישאָט

PAT i PATACHON

די ראָלען פון דאָן קישאָט פון מאַנשע און שאַנשאַ-פּאַנשע פיהרען אויס די ליבלינגען
סימפאָנישער אָרקעסטער אונטער דער לייטונג פון ה' ניעוויאַדאָמסקי.
אויפ'ן 1-טען סעאַנס זענען אַלע פּלעצער צו 60 גראָשען.

לאדז. 25. אפריל. 1927

נאר דורך גלייכבערעכטיגונג

קאן דער וועלט-שלום געזיכערט ווערען.

נאך דער מורא'דיגע מפלה, וועלכע די וועלט-מלחמה האט ארויסגערופען כמעט אין דער גאנצער וועלט, איז ענטשטאנען דער רצון פון א פעלקער בית דין, וועלכער זאל קענען פסק'ענען, וועלכער זאל קענען ארויסטראגען אין שטרייטיגע שאלות זיין פסק-דין, פאר וועלכען אלע זאלען זיך מוזען בויגען און אויף די זיצונגען פון דער פעלקער-ליגע אין לאקארנא האט זיך אויסגעארבייט א חוט-המשולש פון דעם אינטערנאציאנאלען בענעהמען זיך פון פעלקער, וואס דארף פערהיטען פון א מלחמה: ערשטענס — דער ערבות-אפמאך („גאראנטי-פאקט"); צווייטענס — דער בוררים-געריכט („ארביטראזש") און דריטענס — די ענטוואפנונג.

קוקען מיר זיך צו נעהנטער צו די דאזיגע ענינים, זעהען מיר, אז סיי מיט דעם ערבות-אפמאך סיי מיט דעם בוררים-געריכט איז מען נישט ווייט אוועק. ערגער אבער פאר אלץ האלט עס מיט דער ענטוואפנונג. מיט דעם ווינציגסטען פונקט פון דעם גאנצען רדיפת שלום, פון דעם אלגעמיינעם פאציפיזם.

די קאנפערענצען ווענען דעם פון וואשינגטאן און אנדערע ערטער ביז צו דער שפאגעל-נייער קאנפערענץ אין גענף זענען — מעהר-ווייניגער — דורכגעפאלען, ווייל פראנקרייך, פון איין זייט, וועלכע האט גערן מסכים געווען מיט דער ענטוואפענונג אויפ'ן ים, האט זיך שטארק געקווענקעלט, ווען מען איז אריבערגעגאנגען צו בעטראכטען די ענטוואפענונגען אויף דער יבשה... דענענען ענגלאנד שטייט אויף א גאנץ פערקעהרטען שטאנדפונקט: זי איז מסכים מיט דער ענטוואפנונג אויף דער יבשה און איז מעהר-ווייניגער א געגנערין פון דער ענטוואפענונג אויפ'ן ים!..

די מגיעות צו קומען צו א הסכם אין דער שאלה פון ענטוואפנונג, אין וועלכער אלע פעלקער נויטיגען זיך אזוי שטארק, ליגען אין דער שוועריקייט צו שאפען א פעסטען יושר'דיגען יסוד, וואס זאל איבעריג מאכען די בעוואפענונג.

רעדען ערנסט מכח ענטוואפענונג וואלט מען געקאנט נאר דאן, ווען אן אינטערנאציאנאלער בית-דין, אדער לכל הפחות אן אינטערנאציאנאלע קאנפערענץ וואלט יושר'דיג אנגעצייכנט און דורכגעפיהרט אין לעבען די גרעניצען פון אלע מלוכות!.. געוויס וואלט זיך דערביי אנגעהויבען א געשריי און א גוואלד מצד דעם שאוויניסטישען „פאטריאטיזם" פון א סך לענדער, מיט דעם יאמער און געוויין איבער דעם בעריהרען די „הייליגע" גרעניצען, פאר וועלכע „די גבורים האבען פערגאסען זייער הייליג בלוט"... געוויס וואלטען די דאזיגע קולות און געוואלדען זייער פערשווערט די שלום-ארבייט פון דער קאנפערענץ, אבער, איידער ס'וועט געשאפען ווערען אזא מין יושר'דיגער יסוד, וועלען דאך אלע אנשטרענגונגען פון די מדינות זיין גאנץ אומזיסט. מ'וועט רעדען וועגען ענטוואפנונג און מ'וועט נאך מעהר ארבייטען פאר די בעוואפענונג.

מ'מאר אבער נישט פערמאכען די אויגען אויף די גוואלדיגע שוועריקייטען, מיט וועלכע דאס שאפען פון אזא מין יושר'דיגען יסוד פאר דעם אלגעמיינעם שלום איז פערבינדען!

ס'איז אבער דא, ווי מיר דוכט זיך, אן אנדער וועג, א סך א זיכערער, אמת אויך נישט קיין גאנץ גרינגער, אבער אפשר דער איינציגער, וואס קען פערהיטען אין מלחמות.

ווי בעוואוסט, האבען כמעט אלע מלחמה-פיהרענדיגע פעלקער, אדער לכל-הפחות, זייערע פיהרער געשטרעבט צו פערכאפען נייע לענדער, כדי די פעלקער, וואס לעבען דארטען, עקאנאמיש אויסצוזויגען און קולטורעל מיט גוואלד צו אסימילירען.

אויב אבער מ'זאל אפנעמען ביי די שטארקע פעלקער די מעגליכקייט צו פערגוואלטיגען דאס רעכט פון די שוואכע, וועט די מלחמה ממילא אויפהערען זיך צו רעגענירען און וועט פערשווינדען.

ס'בערוהט דעריבער דער גאנצער פראבלעם פון דעם וועלט-שלום אויף די גאראנטירטע רעכט פון די שוואכע פעלקער אדער פון די מעוט-פעלקער.

ווען די רעכט פון די מעוט-פעלקער וועט אויפהערען צו זיין נאר א שטיקעל פאפיר און וועט איינגעפיהרט ווערען, אלס ווירקענדיגער רעכט, אין לעבען, וועט מאקע כמעט גאר נישט אויסמאכען, וואו ווער ס'וואוינט און צו וועמען דער אדער יענער קאנט געהערט, ווייל אומעטום וועלען די תושבים האבען גלייכע רעכט!

דערמיט וועט געשאפען ווערען דער אמת'ער יושר'דיגער יסוד פאר דעם בענעהמען זיך פון די אלע פעלקער צווישען זיך. פון דער אנדער זייט וועט זיך דערביי, ווי געזאגט, די מלחמה אויפהערען צו רעגענירען.

דעמאלסט וועלען שוין די בעוואפענונגען פון זיך אליין אויפהערען.

ס'מוז דעריבער בראש פון דער גאנצער פאליטיק פון דער פעלקער-ליגע אוועקגעשטעלט ווערען די שאלה מכח איינפיהרען אין לעבען די פולע גלייכבערעכטיגונג פון די מעוט-פעלקער. מיט דער ביז-איצטיגער פאפירענער גלייכבערעכטיגונג, וואס שטערט אפילו נישט א רומעניען צו מאכען יודען פאגראמען, וועט גארנישט נישט דערגרייכט ווערען נישט פאר די מעוט פעלקער און נישט פארן וועלט-שלום...

די מאכט פון דער פעלקער-ליגע מוז זיך אריינרייסען א סך טיפער און ברייטער אין דער סוברענימעט (אליין בעל בית'עווען) פון אלע מדינות, בפרט נאך אין מזרח! ס'מוז איינגעפיהרט ווערען, נישט קוקענדיג אויף קיין קרבנות, די גלייכבערעכטיגונג פון די מעוט פעלקער אין לעבען. ערשט דאן וועט דער וועלט-שלום ווערען געזיכערט.

דעפ. ד"ר יעקב וויגאדסקי.

יאס'ער פראפעסארען געגען די קוזיסטישע סטודענטען.

א מעמאראנדום צום מיניסטער פאר פאלקסבילדונג.

(קארעספאנדענץ פון בוקארעשט צום „נייעם פאלקסבלאט").

מיר האבען שוין מיטגעטיילט וועגען מעמאראנדום פון די יאסי'ער פראפעסארען וואס איז געווענדעט געגען די אנטיסעמיטישע סטודענטען. צוליב דער גרויסער וויכטיגקייט פון דעם דאקומענט, וואס האט געמאכט א שטארקען רושם אויף דער רומענישער עפענטליכער מיינונג, ברענגען מיר גרעסערע אויסצוגען פון מעמאראנדום.

אינם מעמאראנדום ווערט צווישען אנדערען געזאגט: „שוין פון לאנג ווערט דער נארמאלער גאנג פון אונזער אוניווערזיטעט געשטערט דורך א טייל פון די סטודענטען, וועלכע רעכענען, אז דורך אגיטאציעס, שרייקען און אקטען פון ברוטאליטעט קענען זיי ערלעדיגען מלוכה-פראבלעמען, וואס קענען איבערהויפט נישט ערלעדיגט ווערען דורך די אוניווערזיטעטען. די דאזיגע לאגע, וואס ברענגט צו טרויעריגע רעזולטאטען בנוגע דער קולטור און ערציהונג פון דער יוגענד, איז א גרויסע סכנה פאר דער צוקונפט פון לאנד.

צום אומגליק איז ביז איצט נישט אנגענומען געווארען קיין שום ערנסט מיטעל, כדי צו ענדערן די דאזיגע לאגע און עס איז דערגאנגען אזוי ווייט, אז די בעציהונגען צווישען די פראפעסארען און די סטודענטען זענען גאנץ נישט בעפרידיגענד און א טייל סטודענטען האט נישט קיין שום אכטונג פאר די פראפעסארען. דער דאזיגער צושטאנד פון אנארכיע דארף אויפהערען. די אונארדנונג פונ'ם אוניווערזיטעטס-לעבען וואקסט, און עס איז דערגאנגען אזוי ווייט, אז די פראפעסארען זענען געשטעלט אין דער טרויריגער לאגע צו פערטיידיגען אפטמאל זייער לעבען. דער פאל מיט'ן פ. אפ. רישקאנו, ווען ער איז אטאקירט געווארען אין זיין לאבאראטאריע דורך א גרופע סטודענטען מיט גראבע שטעקענס און איז געווען געצוואונגען זיך צו פערטיידיגען מיט א רעוואלווער, איז נישט קיין איזאלירטער פאל. ער בעווייזט דאס געפעהרליכסטע, וואס צושטערט דעם יסוד פונ'ם אוניווערזיטעטס-לעבען. ווען די מאכט איז נישט אומשטאנד צו האלטען ארדנונג, איז קיין וואונדער נישט, ווען די פראפעסארען זענען געצוואונגען אנצונעמען אזעלכע מיטלען. עס איז דער חוב פון די פראפעסארען א סוף צו מאכען צו די אונארדנונגען. די סטודענטען דארפען נישט ערמוטיגט ווערען אויף זייער פאלשען וועג נישט דורך דער מאכט און נישט דורך דער געזעלשאפטליכער מיינונג, ווייל דאס ברענגט שאדען רומעניען און דער רומענישער קולטור".

דעם דאזיגען מעמאראנדום האבען אונטערגעשריבען 40 פראפעסארען. א גאנצע רייה יאסער פראפעסארען, צווישען וועלכע עס געפינט זיך דער בעריהמטער פראפ. פושקארין האבען לעצטענס ערקלערט, אז זיי זענען מסכים מיט'ן אינהאלט פון דעם מעמאראנדום און האבען איהם נישט געחתמעט נאר, ווייל מען האט זיי נישט געשיקט צו דער צייט דעם טעקסט.

אויך פיל בוקארעשטער פראפעסארען מיט'ן בעריהמטען פסיכא-אנאליטיקער פראפ. ראדולעסקו-מאטרו בראש האבען ערקלערט, אז זיי זענען איינשטימיג מיט די פאדערונגען, וואס זענען אויסגעדריקט געווארען אין מעמאראנדום. (י. ט. א.)

Dr. H. RAKOWSKI

אינערליכע קראנקהייטען

האט זיך איבערגעצויגען פון

זאוואדזקא 25

אויף זאוואדזקא 8,

פראנט, 1. שטאק, טעל. 37-34.

701

די טרויעריגע לאגע פון די גוסס'דיגע יודישע שטעטלעך.

(א בריף פון רוסלאנד).

דער פנים פונ'ם סאוועטיזירטען יודישען שטעטעל ווערט אלץ מצחר און מעהר חושכ'דיג און איינגעשרומפען. דאס שטעטעל געהט-אונטער, דאס שטעטעל גוסס'ט. די צוויי הויפט-קברנים מיט די שארפע רידלען זענען די קאאפעראציע און דער פינאנס-אינספעקטאר (שטייער-אמט).

די ביידע האבען רואינירט און רואינירען נאך ער היום יענע טיילען פון דער יודישער בעפעלקערונג, וועלכע זענען נישט בכח צו קאלאניזירען זיך, צו אינדוסטריאליזירען זיך אדער, לכל הפחות, זי פערקוסטארעווען זיך.

און מע דארף מודה זיין, אז די גאנצע אויפמערקזאמקייט מצד דער סאוויעטען-מאכט, ווי אויך מצד דער יודישער געזעלשאפטליכקייט סאי אין רוסלאנד, סאי אין אויסלאנד, איז געווענדעט הויפטזעכליך נאר צו די דריי פריווילעגירטע הויפט-קאטעגאריעס פון דער יודישער בעפעלקערונג: צו די ארבייטער, צו די קאלאניסטען און צו די קוסטארען, אויף וועמעס גורל ס'איז ארויפגעלעגט געווארען די היסטארישע שליחות (אפילו מצד דער ראטענמאכט) אויפצוהאלטען דעם קיום פונ'ם יודישען פאלק אינ'ם סאוועטען-פערבאנד..

אבער די אלע אנדערע קאטעגאריעס, ווי פערארימטע קרעמער, געוועזענע בעל-מלאכות און אלע אנדערע דעקלאסירטע עלעמענטען, וואס זענען נישט בכח ארויסצוראטעווען זיך פון די שטעדטעלדיגע בלאטעס, זענען איבערגעלאזט אויף הפקר, און די איינציגע, וואס ווייזען-ארויס צו זיי א שטארקען אינטערעס, איז פון איין זייט דער שטייער-אמט, וועלכער ווייס נאר פון איין כלל, אז דער מענש ווערט געבוירען נאר צוליב דעם, כדי צו צאהלען שטייערן... און פון דער צווייטער זייט—די כלי-קודש, וועלכע בעציהען זיך צו זייערע בידנע „צאן קדשים", ווי צו א טייערן מיטעל אויסצוזאפען פון די אמעריקאנער לאנדסמאנשאפטען וואס מעהר דאלארן, וועלכע ווערען, אין גרעסטען טייל, אויסגענוצט נישט פאר די אומגליקליכע ארימעלייט, אין נאמען פון וועלכע מען זאמעלט, נאר דאס רוב—פאר די פערשידענע רעליגיעזע איינריכטונגען, אין וועלכע די דעקלאסירטע עלעמענטען זענען אמווייניגסטען פעראינטערעסירט.

און, ליידער, זענען די דאזיגע דעקלאסירטע עלעמענטען — די שטיף-קינדער סאי פון דער ראטענמאכט, סאי פון דער יודישער געזעלשאפטליכקייט — נאך עד-היום דער רוב מנין ורוב בנין פונ'ם יודישען שטעטעל.

וועגען דעם מענה'ט אפילו דער אפיציעלער ארגאן פון דעם אלרוסלענדישען צענטראלען אויספיהר-קאמיטעט, דאס וואכענבלאט „וולאסט סאוועטאוו" (סאוועטען-מאכט) און פאדערט-אויף, אז מען דארף:

„נאך אמאל און נאך אמאל זיך אומקוקען אויפ'ן יודישען שטעטעל און קאנצענטרירען אויף וויפיל די אלע מאס-מיטלען פון אונזערע ארגאנען בנוגע דעם שטעטעל האבען געבראכט די גוטע רעזולטאטען".

בפרט נאך, ווען דאס רוב בעפעלקערונג פון די יודישע שטעטלעך בעשטעהט נאך עד-היום פון אזעלכע דעקלאסירטע עלעמענטען, וועלכע האבען נישט לחלוטין קיין שום האפענונג אויף א בעסערער צוקונפט, ווייל דער פריוואטער האנדעל פערלירט איין פאזיציע נאך דער צווייטער, און אפילו דער בעל-מלאכה בלייבט אהן א שטאך ארבייט, ווי נאר עס עפענט זיך א קאאפעראטיוו, וועלכער בעזארגט די בעפעלקערונג מכל טוב...

אלס אילוסטראציע צו דעם, ווי אזוי ס'קומט פאר דער דאזיגער דעקלאסירונגס-פראצעס אין שטעטעל, ברענגט דער אויבענדערמאנטער זשורנאל א בעריכט פון מ. ריוועס, וועלכער האט אויסגעפארשט 17 יודישע שטעטלעך פון אוקראינע און ווייס-רוסלאנד, און ס'איז כדאי פון איהם ארויסצונעמען איינציגע זעהר כאראקטעריסטישע ביישפילען:

אזוי, למשל, לעבט אין שטעטעלע פאריטש (ווייס רוסלאנד) איינער א קוסטאר, וואס זיין גאנצער פערמעגען בעשטעהט פון א האמער און אנ'אפצוואנגע. ער פלעגט אין גוטען מוט קוים קוים פערדינען אויף דער חיונה. האט דער ארטיגער קאאפעראטיוו אנגעהויבען אריינפיהרען אין שטעטעל פערטיגע שיך.

איז דער דאזיגער קוסטאר מיט איינגע פון זיינסגלייכען אוועק צו דער פערוואלטונג פונ'ם קאאפעראטיוו און זיך אנגעהויבען בעטען:

„זעהט, פיהרט נישט אריין קיין פערטיגע שיך, ווארים מיר בלייבען אהן א ביסען ברויט".

אבער דער קאאפעראטיוו האט, פערשטעהט זיך, געטון זיינס און נישט אויפגעהערט אריינצופיהרען פערטיגע שיך, ביז דער קוסטאר און זיינסגלייכען זענען געצוואונגען געווארען זיך אוועקלאזען איבער די דערפער לייגען לאטעס אויף די פויערישע שטיוועל.

אבער וויסענדיג גאנץ גוט, אז אויך אין דארף איז מען נישט תמיד זיכער מיט לאטעס, האט דער קוסטאר, לית-במחון, מיטגענומען מיט זיך עטליכע בריוולעך מיט נאדלען און א פאר טוץ קנעפלעך, וועלכע ער פלעגט אויסבייטען אויף ברויט, קארטאפעל אדער נאר אויף א מזומנ'עם גראשען.. און אזוי ארום האט זיך דער געוועזענער שוסטער פערוואנדעלט אין א פעדלער..

און דער ה' ריוועס פרעגט: אדרבא, צו וועלכער קאטעגאריע קאנען מיר צו רעכענען אזא מין פערשוין — צו די קוסטארען, צו די הענדלער אדער פראסט און פשוט צו די קבצנים?

אויף דער דאזיגער פראגע, זאגט ער, קאנען נישט ענטפערען אפילו די ארטיגע סאוויעטען גופא. ווייל די דאזיגע סאוויעטען זענען סיי לויט זייער צוזאמענשטעל, סיי לויט זייער נישט בעהאוונקייט אין די לעבענסבאדינגונגען פון דער יודישער בעפעלקערונג נישט ביכולת צו בעדינען אט אזעלכע דעקלאסירטע עלעמענטען.

אדער, אט האט איהר א טיפ פון א געוועזענעם מילנער. די משפחה איז ביי איהם אהן עין-הרע א גאנץ גרויסע. די מלחמה האט איהם גאר אינגאנצען רואינירט. צוויי ברידער זענען אומגעקומען. זיין איינציגע פרנסה בעשטעהט איצטער פון דעם, וואס ווען איינער קוילעט א קעלבעל, רופט מען איהם ארפשינדען דאס פעלכעל.

די קאמיסיע, וואס האט אויסגעפארשט די שטעדטלעך, איז צו איהם געקומען גראד שבת צו מיטאג. דער גאנצער שבת'דיגער מיטאג איז בעשטאנען פון קארטאפעל... אפילו קיין ברויט איז נישט געווען. דאס ווייב פון אט דעם געוועזענעם מילנער און איצטיגען שינדער זיצט, נעבעך, אויפ'ן אויווען אין א צעריסען קלייד, אהן א העמד, ווייל דאס איינציגע העמד, וואס זי האט נעכטען אויסגעוואשען, טריקענט זיך אויף דער פאליצע, וואס נעבען דעם אויווען.

און אזעלכע דלות-בילדער, דערצעהלט ה' ריוועס זענען אין שטעטעל אנ'אפטע ערשיינונג.

אבער אזא מין העמדלאזער דלות הערשט נישט נאר צווישען די אזוי-גערופענע דעקלאסירטע עלעמענטען. נאר אויך אפילו צווישען די, מ'שטיינס געזאגט, קרעמער, וואס האבען נאך אין שטעדטעל א שטיקעל מעמד, טיילווייז אפילו צוליב דעם, וואס די פויערים פון די ארומיגע דערפער, מיט וועלכע דער געוועזענער „סוחר" איז געווען אמאל אויסגעבונדען, געהען נאך עד היום, פון רחמנות וועגען, געבען איהם עפעס-וואס צו לייזען.

פון ד. טשארני.

דער לאָדזער סוחר, זײַן פרוי און דער קראָקאָווער „יאָלד" אײנמיטע.

זאַנוועלע פּאָהער האָט זי אָרײַנגעלעגט אין עסק און האָט אָפּגעטון דעם קראָקאָווער אַ ממזור'יש שפּיצעל.

(פון די לאָדזער מעשיות).

סוף *).

דערווייל האָט אָנגעריקט דער טער־מין, ווען בערג האָט געדאַרפט בצאָה־לען טרעפּמאַנ'ען די פערלענגערטע וועקסלען. בערג האָט פערשטעהט זיך אויך דאָס מאָל נישט געקענט אויסקוי־פען די וועקסלען. טרעפּמאַן האָט שוין מצהר תּראָלאָנגירען נישט געוואָלט, נאָר קאַטעגאָריש געפאָדערט די גאַנצע סומע.

ב'—ס פרוי, הגם זי איז געווען מיט טרעפּמאַנ'ען זעהר אינטים, האָט נישט געוואָלט אויסנוצען איהרע אינטימע בע־ציהונגען, בכדי צו געווינען פאַר איהר מאַן געוויסע פערלייכטערונגען, פער־קעהרט, זי האָט זיך גאַנץ אָפען גע־שטעלט אויף דער זייט פון מאַהנער. טרעפּמאַן האָט דעריבער געהאַט בע־שלאָסען צו קומען אין אײניגע טעג ארום קיין לאָדז, מיטצוברענגען דעם גאַנצען פּאָרטפעל וועקסלען און זיי גלייך איבערגעבען דעם קאָמאָרניק.

דאָס האָט זעהר שווער געווירקט אויף דעם עמפּפינדליכען בערג'ן און ער איז פאַר צרות פשוט קראַנק געוואָרען.

זאַנוועלע האָט פערשטאַנען, אַז דער ענין איז זעהר דרינגענד און ער האָט זיך אײליג גענומען דורכפיהר'ען דעם אָנגעצייכענטען פּלאַן. ער האָט זיך פערשטענדיגט מיט זיין פּושיאַטשעלס ווייב, וואָס האָט דאָס „הייזעל" אויף פּאָלודניאָווע.

זי האָט אויסגעזוכט אײנע פון די פרישסטע, רייצענדסטע און פּיפּיגסטע גאַסען־דאַמען און איהר אָנפערטרויעט די מיסיע צו „נעהמען" דעם אַלטען ס.

די פּאַרשוינע האָט זיך פלייסיג צו־געגרייט צו דער אויפנאַהמע פון קראָ־קאָווער גאַסט. אין בּאַשטימטען טאָג האָט זי איהם אָפּגעוואַרט אויפ'ן וואָק־זאַל. הגם זי האָט איהם דערקענט לויט דער איבערגעגעבענער פאָטאָגראַ־פיע און געש לדערטע סמנ ס, האָט זאַנ וועלע פּינקטפּינטליך אויך געוואַרט אויפ'ן וואָקזאַל.

צו דער באַשטימטער מינוט איז טרעפּמאַן טאַקע געקומען צו פאָהרען. אין דער מאַסע פּאַסאַזשירען, וואָס האָבען זיך געשיט פון צוג, האָט זי איהם באַלד דערקענט. זאַנוועלע האָט מיט אַ וואונק בעשטעטיגט, אַז ס'איז דער ריכטיגער.

די גאַסען־דאַמע האָט זיך דאַן גענו־מען צו דער אַרבייט. זייענדיג גוט ראַ־פינירט אין „פאַך", האָט זי מיט אײני־גע אומפערשעהמטע שטיק דעם קראָ־קאָווער יאָלד באַלד „געפּאַקט". דאָס פּאָרל האָט זיך אַרײַנגעזעצט אין אַ טאַק־סובקע און פערפאָהרען אין „הייזעל".

טרעפּמאַן האָט זיך אין דעם הייזעל געגרייט איבערצונעכטיגען. אין אָפּגע־רעטען מאָמענט האָבען זיך אין „צימער" אַרײַנגעריסען דער מאַן מיט נאָך צוויי אונבעשטעלטע פּאַרשוינען און עפּיס אַ גוי.

דער מאַן האָט זיך געוואָרפען אויף דעם סוחר, וועלכער איז געלעגען אין בעט מיט רציחה, הלמאי ער פערפיהרט זיין אומשולדיגע בת יחידה. די איבע־ריגע חב"ה זענען אויך נישט געלעגען אין קינפעט. דאָס ווייבעל האָט דערווייל בורק געווען די קעשענעס און אויפגע־רוימט די האַנד־וואַליזקע.

דער ה' טרעפּמאַן האָט אין טומעל קוים געכאַפּט אויף זיך דעם אויבער־שטען מאַנטעל און איז פון דאָרט, ווי פון אַ גהינום אַנטלאָפען. ער איז שוין דאָס מאָל נישט פערטאָהרען אין בערג'ס וואוינונג, נאָר געגאַנגען גלייכען אין מעבלירטע צ מערן.

ס'איז איבעריג צו בעמערקען, אַז טרעפּמאַן האָט שוין די נאַכט קיין אויג נישט צוגעטון. ער האָט אַ בערגעקלערט פערשידענע פּלענער, ווי אַזוי אַרויסצו־בעקומען פון דער באַנדע דאָס וואַליז קעלע מיט די וועקסלען און די איבע־ריגע חפצים מעלדען דער מאַכט האָט ער נישט געוואָלט, ווייל דאָס האָט געשמעקט מיט אַ סקאַנדאַל, צו דערציילען וועמען ס'איז פון זיינע לאָדזער פריינד האָט ער זיך געשעמט. קירץ ער האָט בעשלאָסען די גאַנצע מעשה צו פער־שווייגען.

זאַנוועלע איז פון וואָקזאַל צו זיך אַהיים נישט געגאַנגען, נאָר זיך גע־לאָזט צום „הייזעל" און ווי אַ געטריי־ער הינט אָפּגעוואַרט פאַר דער וואוינונג ביז דאָס „שטיקעל אַרבייט" וועט דורכ־געפיהרט ווערען. באַלד נאָך דער אָוואַנטורע איז שלמה'לע אַריין צו זיין פּושיאַטשעל.

די ספּולקע האָט זיך גענומען דורכ־טיילען דאָס פערדינסטעל. זאַנוועלע האָט בעקומען דאָס פּעקעל וועקסלען און פאַר זיך „מעקלער־געלד" טרעפּ־מאַנ'ס אונטערשטע קאַפּאָטע, אין וועל־כער ער האָט זיך תּפף אָנגעטון.

זאַנוועלע איז באַלד אין דער פריה געקומען צו זיין בעל הבית און איהם איבערגעגעבען די וועקסלען. בערג האָט פון דער גאַנצער מעשה קיין אַה־נונג נישט געהאַט און דעריבער מיט ערשטוינונג זיך בעצויגען צו דער זאַך און פשוט נישט געוואָלט צונעהמען דאָס פּעקעל, לאַנג האָט זאַנוועלע געמוזט אַרײַנרעדען אין זיין בעל הבית ביז ער האָט איהם איבערצייגט, ער זאָל פאַר קיין זאַך זיך נישט שרעקען און מיט גאָרנישט זיך רעכענען און צונעה־מען די וועקסלען.

טרעפּמאַנ'ען איז מסתם נישט אײנגע־פאַלען, אַז בערג ווייסט שוין פון דער גאַנצער מעשה און האָט שוין אפילו דעם פּאָרטפעל וועקסלען און דעריבער איז ער, ווי קיינמאָל גאָרנישט, געקומען צו בערג'ן אין דער וואוינונג. שלמה'לע איז געזעסען ביי בערג'ן אין דער וואוי־נונג. טרעפּמאַן דערזעהענדיג שלמה'לען אין זיין קאַפּאָטע איז נוים און רוים געוואָרען. ער האָט זיך אומבעמערקבאַר הייס אַ דריי־אַרוים געטון פון דער וואוי־נונג. פון דעמאָלט אָן האָט ער זיך שוין מעהר פאַר בערג'ס אויגען נישט געוויזען גאַנץ מעגליך, אַז מיט דער פרוי ב. טרעפט ער זיך יאָ, אָבער אין דער וואוינונג קומט ער שוין מעהר נישט.

בערג האָט זיך נאָך די לעצטע אי־בערלעבענישען איינציקוויז בערוהיגט גענומען זיך צוריק ענערגיש צום גע־שעפט און אין משך פון אַ קורצער צייט זיך ווייטער געשטעלט אויף די פיס אין אויך טרעפּמאַן וואָלט שוין אפשר אַנ־געהויבען די מעשה צו פערגעסען ווען נישט דער פאָלגענדער פאַל:

דאָס לעצטע מאָל פאַר דער פּאָטי־רונג איז טרעפּמאַן נישט דירעקט גע־פאָהרען פון קראָקא נאָך לאָדז, נאָר ער איז פריהער געווען אין וואַרשא, וואו ער האָט געדאַרפט ערלעדיגען עפּעס אַ דרינגענדען ענין. פאַר אַ פענסטער פון אַ קאָלעקטור האָט איהם גערייצט עפּעס אַ נומער פון אַרויסגעשטעלטען לאָטעריע־בילעט. טרעפּמאַן האָט דעם בי־לעט געקויפט און אַרײַנגעלייגט אין דער האַנד־וואַליזקעלע, וואו די וועק־סלען און אַנדערע דאָקומענטען זענען געלעגען. פערשטעהט זיך, אַז אַנטלוי־פענדיג האָט טרעפּמאַן אויך דעם בילעט פּונקט ווי די איבעריגע חפצים איבער־געלאָזט אין הייזעל.

אין אַ צייט אַרום האָט ער לייענענ־דיג צופעליג אַ טאַבעלע פון די געווינ־סען בעמערקט, אַז אויף זיין בילעט איז אויסגעפאַלען אַ בעדייטענדער געווינס. זייענדיג אין וואַרשא איז ער אַריינ־געגאַנגען אין דער לאָטעריע־דירעקציע זיך אינפאָרמירען וועגען דעם געווינס. דאָרט האָט מען איהם ערקלערט, אַז די געווינענע סומע איז שוין געוואָרען אויסגעצאָהלט.

דער בעאַמטער, וועלכער האָט אינ־פאָרמירט טרעפּמאַנ'ען האָט אפילו בע־מערקט, אַז מיט דעם ענין איז עפּעס נישט אינגאַנצען גלאַטיג, ער האָט דע ריבער אָנגעהויבען זיך מיט דעם ענין גענויער צו אינטערעסירען. טרעפּמאַן האָט אָבער פערשטאַנען, אַז דערפון קאָן פערקאָכט ווערען די גאַנצע קאַשע, האָט ער געפטרט דעם בעאַמטען מיט עפּעס אַנ'אויסרייד און איז אַוועקגע־גאַנגען.

ווער ס'האָט אָפּגענומען דאָס געלד אויפ'ן לאָטעריע בילעט ווייסט טרעפּ־מאַן נאָך ביז היינט נישט. דער בעלי־הבית פון הייזעל איז אַרעסטירט געוואָ־רען פאַר אַנ'עהנליכען פערברעך. דאָס לעבען פון זיין פרוי בעווייזט אָבער נישט, אַז אין איהר רשות זאָל זיך גע־פונען אַ גרעסערע סומע געלד.

האָט זיך טאַקע טרעפּמאַן געוואָנדען צו זאַנוועלע'ן, אַז ער זאָל עפּעס דער־גיין וועגען דעם ענין, ווייל ער האָט אַ חשד, אַז דאָס געלד האָט גאָר אָפּ־גענומען בערג. זאַנוועלע האָט אויפגע־וויזען, אַז זיין בעלי־הבית ווייסט פון גאָרנישט, נאָר זעהענדיג, אַז טרעפּמאַן לאָזט זיך נישט איבערצייגען האָט ער איהם געהייסען רופען בערג'ן צו אַ דין תּורה.

ס'איז אָבער אַ גרויסע פראַגע צו טרעפּמאַן וועט אפילו פאַר אַ בית דין איבערגעבען די מעשה וויסענדיג, אַז דאָס וואָס קומט פאַר אין די בית דין־שטיבלעך ווערט באַלד בעשריבען מיט די גענויעסטע פּרטים אין די צייטונגען.

ארנום.

—●●—

*) אָנהויב זעה „נ. פאָלקסבלאַט" נומער 94

מאַלי פּיקאָ, פּאַליא נעגרי, ראַמאָנאַוואַרא

האָבען זייער ערפאָלג צו פערדאַנקען זייער שעהנהייט!

ווילסטו אויך זיין שעהן???

מאַ קויף איין אויף פּסח דיין קאָסמעטיק, ווי: פּודער, זייף, קעל־נישע בלומען־וואַסער, פּערפומען, פערשידענע קרעמען אוני אוני אויסלענדישע צו די שאַרפסטע קאָנקורענץ־פּרייזען נור ביי דער רעעלסטער און סאָלידסטער פּערפומעריע פון

J. DRUKIER

11 ZAWADZKA 11

פאַר ענגראָסיסטען—גרעסערער ראַבאַט!

בעמ.: דאָס בעוואָכען מיין געשעפט איז אָהן קויפצוואַנג.

פאַר 5 זלאָטעס

עלעקטריש בעלייכטונג אין שטוב

יעדער אײנציגער, וואָס וויל האָבען עלעקטרישע בעלייכטונג אין שטוב פאַר 5 זל. א וואָך זאָל זיך צוּשטעלען צו בעוואָכען די קאָנצעסיאָנירטע פירמע

ח. סאָלניק און מ. טאַרנער

צעגעלניאַנא 63, פראָנט־געוועלב און הויף פון פוילישען טעאַטער.

בעמערקונג: זשאַריבקעס מיט 25 פּראָצענט ביליגער ווי איבעראַל.

Dr. med. M. GLAZER

ul. ZIELONA Nr. 6

טעלעפאָן 45-49

הויט־און וועגערישע קראַנקהייטען.

נעמט אָן פון 8—9³⁰, 12—2 און 7—8 אָוו

שוה־פּאַסטע בעסטע קוואַליטעט, ווי פאַר דער מלחמה.

Warszawa, Leszno 73 tel. 174-34

Dr. Z. Rakowski

ספּעציאַליסט פאַר אויערען־, נאָז־, האַלז־ און לונגען־קראַנקהייטען.

קאָנסטאַנטינאָווסקא 9 טעלעפאָן 27-81

שפּרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10—11 און פון 2—3 נ.מ.

Dr. med. I. WAJNBERG

Cegielniana 47, tel. 26-02

אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעצ. פאַר לונגען־ און האַרץ־קראַנקהייטען, בעשטראַלונגען מיט קוואַרצלאַמפּע בערג־זון.

נעמט אָן פון 3 ביז 5.

Dr PRYBULSKI

זאַמענהאָפאַ 1, טעלעפאָן 25-38

וועגערישע און האָר־ הויט־ קראַנקהייטען, מענער־שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ־ליכט (האָר־אויספאַל), רענטגען־שטראַהלען.

נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוונט, דאַמען: פון 4—5 נאָכם.

Dr. med.

EYCHNER Jakób

Aleja 1-go Maja 16, Tel. 11-24

אינערליכע און קינדער־קראַנקהייטען, נעמט אָן פון 6—7, זונטאָג פון 3—4.

Dr. med. H. LUBICZ

צעגעלניאַנאַ 48, טעל. 41-92

ספּעציאַליסט פאַר הויט, וועגערישע און מע־נער־שוואַכע קראַנקהייטען.

און צוריקגעקערט.

בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ־לאַמפּען (האָר־אויספאַל) נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָוונט

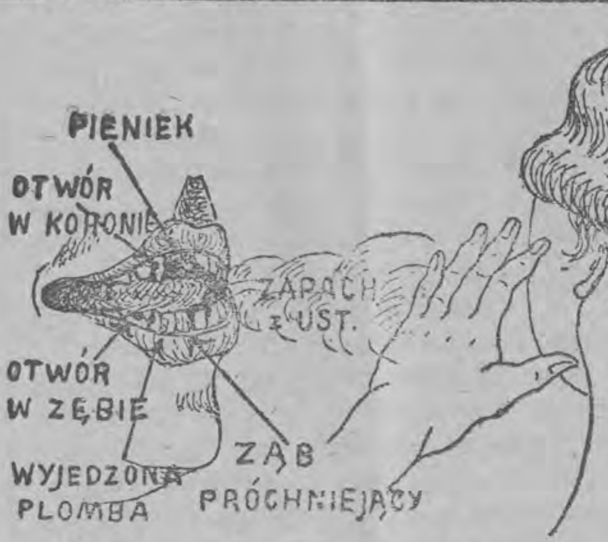

צו אַלע פרויען און מענער!

פאַרהאַן זענען וועגען וועלכע מ'רעדט נישט אין אַ מאָל ער, רוחיגער פאַמיליע, אָבער דאָך זענען זיי גורם צו פערשידענע מחלוקת'ן און טיילמאָל דערפיהרען זיי אפילו צום גט.

דאָס וויכטיגסטע פון זיי איז דער אונאַנגענעהמער גערוך פון מויל, וועלכער מאַכט אפילו דעם ליבליכסטען מענש אונערטרעגליך, דעם דאָזיגען עקלהאַפטען גערוך קען אויף שטענדיג בעזייטיגען נאָר די אייגענע

FERMENTINA

אַ ווירקזאַם מיטעל געגען דעם ריח פון מויל, וואָס איז בעשטעטיגט געוואָרען דורך די אויטאָריטעטען פון דער מעדיצין, „פערמענטינא" בעזייטיגט דעם אונאַנגענעהמען גערוך, קאָנסערווירט די ציינער, שטאַרקט די דיאַנסלעס און מאַכט דעם אויסאָטעמען אַנגענעהם.

הויפט־סקלאַד אויף פוילען: ROMAN WŁODARSKI, WARSZAWA, LUBIECKIEGO 5

צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען, אַפּטייק־סקלאַדען און פּערפומעריע־געשעפטען, פּרייז 2.75 זל. פאַר שטיק. ווען מ'קריגט נישט, דאַרף מען זיך ווענדען צום הויפּט־סקלאַד אויף פוילען. פאַר קונים פון דער פּראָווינץ ווערט אַרויסגעשיקט נאָכ'ן בעקומען פאָראויס 3 זל. אָדער 3.50 אויף אַ נאָכנאַהמע. 1819 היט זיך פאַר פעלשונגען!

פערטרעטער אויף בעזונדערע שטעט אויף אײגענער רעכנונג ווערט געזוכט.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek.
פון זונטאג, דעם 17 ביז מאנטאג, ד. 25 אפריל ד. י.
פאר דערוואקסענע:
PAT i PATACHON
אלס „באקסערס".
פאר יוגענד: „אין דער פערכישופ'טער געגענד".

רעטשניצע פון דאקטוירים-ספעציאליסטען!
פושעושנער 11, טעל. 37-63
אפען פון 9 פריה ביז 7 אוונט

ד"ר וואלינסקי	נאז, האלז, אויערן-קר.	4—5
ד"ר מערשנער	קינדער-קראנקהייטען	12—9½ 3—4
ד"ר שיפמאן	אינערליכע קראנקה.	1—11 6—5
ד"ר לוביטש	הויט-און געשלעכטס קר.	2—12
ד"ר שמידנפעלד	נערווען און גייסטס קר.	3—1
ד"ר גאלדבלאט	אויגען-קראנקהייטען	2—12.30
ד"ר עליאסבערג	כירורגישע קראנקה.	— 1
ד"ר בערנסאי	פרויען און געבורטס-הילף	4—3

אימפונגען געגען שקארלאטין.
דענטיסטישער קאבינעט
ד"ר זילבערשטיין	צאהן-ארצט	10 - 2 נ. מ.
ד"ר לאשינסקא סטאראפאלסקא	צאהן-ארצט	7—3

קינסטליכע ציינער, קראנצען, פאמבען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך שבת און זונטאג.

פערקויפט נישט אייערע דיוואנעס
44 מעבעל 44
פעלצען, ניי-מאשינען סטאפעטען א. ז. וו.
44 Ch. ŁAZNIK 44
גדאנסקא (דלוגא)
מעבעל, שיין גוט! און ביליג!

ביליג און גוט!
ספארט-וואגען . . . . —.58 זל.
קינדער-בעט מיט ניקל און שטעק. מאטראץ —.65 „
פעלד-בעט מיט ווענטלעך וועם אדער ברוין —.15 „
פאדערט איבעראל!
פון דער פירמע פעלד-בעטען פון דער פירמע
„PALMA-PATENT"
לאדז, פולנאצנא 24, טעל. 31-85.
הורט. פאר רעעלקייט גאראנטירט. דעטייל.

Dr. med.
L. Pikielny
ספעציאל-ארצט פאר נירען, בלאזען און הארן-קראנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפפאנגט פון 4—7 אוו.

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78
הויט און וועגערישע קראנקה., רענטגען און ליכט-הייל אינסט.
נעמט אן פון 4—7 אין אוונט.

Dr. med.
W. Eychner
פרויען-קראנקהייטען און אקושעריע
זגערזשער 11 טעל. 34-72
נעמט אן פון 12—2, 294 ...
...

Dr. med.
A. MAZUR
נארוטאוויטש (דזעלנא) 44
טעלעפאן 22-44.
אויערן און האלז קראנקהייטען
שטימע און שפראך-פעהלערן (שטאמלען א.ז.וו.) נעמט אן פון 12—2 און פון 6³⁰—8 אוו.

די מאדערנסטע
לאמפען
פאר שפייזע-צימערן און קאבינעטען
קויפט זיך אמבעסטען צו פאבריקס-פרייזען נור ביי
א. אייזנער, פעטריקאווער? פאלודניאווא 25
בעמערקונג: ס'ווערען אויך אנגענומען אלערליי איבער-ארבייטונגען פון גאז אויף עלעקטריע, ווי אויך אקסעדירט.

Czopki Hemorojdalne Gąseckiego
(מינט'ן העמארוידאל) בעזייטיגען ווהעטאג, ברענונג, בייסענגעס, פערקלענערן געשווירען.
עס פערקויפן די אפטייקען. 1498

טליתים-פאבריק
אויסערגעווענליך פון וואלענע, האלב-וואלענע, זיידענע טליתים בכל ערלייש, ווי אויך טליתים-קטנים הורט און דעטייל! מיט אויספער פיגונג, אויך גארטלען, שפאניעס און ציצית צו בעקומען ביליגער ווי איבעראל
ביי א. ה. צישינאווסקי, קאמיענא 1,
אין צווייטען הויער פארטער. קומט און איבערצייגט אייך! 898
בעמערקונג: ס'ווערען אויך אנגענומען אלטע טליתים צו וואשען.

רעטשניצע פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאבינעט
זגיערסקא 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראסאווסקי	נאז, האלז, אויערן קר.	11-10 3-2 / 6½—7½
ד"ר רוזשאנער	הויט און געשלעכטס-קר.	11—10 2—1
ד"ר גאלדשטיין-פאלאק	אויגען-קראנקהייטען	2-1 8-7
ד"ר יוסטמאן	נערווען-קראנקהייטען	2—12
ד"ר ראזענצווייג	קינדער-קראנקהייטען	12-10 5-4
ד"ר פאפיערני	פרויען און געבורטס-הילף	1½-1 6-5
ד"ר מאנטאר	כירורגישע-קראנקהייטען	4-3 1.1-2
ד"ר ווייבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	1-11 5½-7
ד"ר סטופעל	רענטגען	6-4 12-10
א. גראדזענטשיק	צאהן-ארצט	7—3
נ. ראזעס	צאהן-ארצט	2—9

ציינ-אפגרהילונג, בעליכפאנגען, קראנען, פאמבען, א. אז. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען
רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט-קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען, פאר בעשטראהלונג און דורכלייכטונג, קווארץ-לאמפע, דיאטערמיע, לעקטריזאציע, אלע מעדיצינישע אנאליזען. א קורס פאר שוועסטער.
אימפונגען געגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכמ.
די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.
חידוש אין דער שטאט.

LEKARZ-DENTYSTA צאהן-ארצט
St. GELBERG
זאכאדניא 15, טעל. 31-08
היילט גאנץ פערנאכלעסיגטע ציינער און מונד-קראנקהייטען, צאהן-ציהונג אהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראהלונג, ספעציעלער לאבאראטאריום פון קינסטליכע ציינער, נעהמט אן פון 9—12 פארמיטאג און פון 3—7 א זייגער אוונט. ביליגע פרייזען. 1481

היגיענישע קורסען
פאר שוואכבעגאבטע און שווערערציהבארע קינדער, שפראכשטערונגען (שטאמלען, טויבשטומהייט)
Dr. med. A. Szmirgeld
נערווען-ארצט.
עלעקטריזאציעס, ליכטהייל-אפאראטען.
CEGIELNIANA 5,
tel. 51-89
עמפפאנגט פון 5 — 7 אוונט.

Dr. med.
Różaner
צוריקגעקעהרט.
ספעציאל-ארצט פאר וועגערישע און הויט-קראנקהייטען.
— בעהאנדלונג —
מיט קינסטליכע בערג-זאנגע.
נעמט אן פון 8—10 פריה
און פון 5 — 8 אוונט
נארוטאוויטש 9 1. שטאק
טעלעפאן 28-98.

די. וועלכע אזעוו האט פעראטען.

בעארבייט פאר'ן „נייעם פאלקסבלאט" לויט פערשידענע מאטעריאלען פון ל. בראנט.

(57

בורצעוו'ן איז נישט איינמאל, אוך אין אויסלאנד, אויסגעקומען זיך צו ראטעווען פון די פערפאלגונגען מצד דער רוסישער אכראנע און די ארטיגע פאליציייאישע ארגאנען, וועלכע זענען געווען אינספירירט פון דער פעטערבורגער פאליציי.

דאס ערשיינען פון לאנדאנער „נאראדאוואליעץ", אין וועלכען בורצעוו איז שטארק ארויסגעטראטען פאר בעניצען די טעראריסטישע מעטאדען פון קאמף געגען צאריזם, האט ארויסגערופען אן ערנסטע בעאונרוהיגונג אין פעטערבורג. מצד דער רוסישער געזאנדשאפט אין לאנדאן האט מען בורצעוו'ן געגעבען אנצוהערען, ער זאל אויפהערען ארויסצוגעבען די צייטשריפט, ווייל אין געגענפאל וועט ער פערפאלגט ווערען געריכטליך דורך דער ענגלישער מאכט.

אין דער צייט, ווען בורצעוו האט ארויסגעגעבען דעם „נאראדאוואליעץ", האט ער בעקומען א בריף מיט א פארשלאג צו פערשפרייטען די אויסגאבע אין דייטשלאנד. דער בריף איז געווען געשריבען פון אזעוו'ן, נאר בורצעוו האט דעם פארשלאג נישט אנגענומען. קיין שום פערדאכט געגען אזעוו'ן (דאס איז געווען אין יאהר 1897) האט בורצעוו נאטירליך נאך נישט געהאט, נאר ער האט זיך דערמאהנט, אז מיט אזעוו'ן האט ער זיך בעגעגענט נאך אין יאהר 1893 אין ציריך. בורצעוו'ס א בעקאנטער האט רעקאמענדירט אזעוו'ן:

— דאס איז א גרויסע קראפט! א אינטערעסאנטער מענש, א יונגער, ענערגישער! ער איז — פון אונזערע!

דאנעגען אן אנדערער בורצעוו'ס בעקאנטער האט זיך וועגען אזעוו'ן אויסגעדריקט:

— דאס איז א שמוציגע חיה!

די בעמיהונגען פון דער רוסישער מאכט ארויפצולייגען א צוים אויף בורצעוו'ן זענען סוף כל סוף געלונגען. אין דעצעמבער 1897 איז ער ארעסטירט געווארען און איז געשטעלט געווארען פאר'ן געריכט אלס בעשולדיגטער, אין העצען צו דער'הרג'ענען א מאנארך, וועלכע איז נישט קיין אונטערטאן פון איהר מאיעסטעט", ד. ה. ניקאלאי דעם צווייטען (איהר מאיעסטעט מיינט — די ענגלישע קעניגין וויקטאריא).

צו דעם פראצעס האט די רוסישע רעגירונג ספעציעל געלאזט איבערזעצען אין דער ענגלישער שפראך אלע נומערן פונ'ם ערשיינענעם „נאראדאוואליעץ", די אכראנע האט ארויסגעשיקט קיין לאנדאן א גאנצען שטאב אגענטען, וועלכע האבען געדארפט ארויסטרעטען אלס עדות.

דער פראצעס האט ארויסגערופען א גרויסע פאראינטערעסירונג. דער געריכטס זאל איז געווען איבערפולט, עס זענען געקומען פיל אדוואקאטען און פערטרעטער פון כמעט אלע ענגלישע בלעטער. די פאליציי האט מורא געהאט פאר דעמאנסטראציעס אין געריכט און האט דעריבער קיין רוסישע — א חוץ עטליכע אגענטען — נישט צוגעלאזט אין זאל.

אין פערלויף פון עטליכע שעה איז פאר'ן ענגלישען געריכט פערבייגעגאנגען די געשיכטע פון דער רוסישער רעוואלוציאנערער בעוועגונג, עס האבען זיך געהערט נעמען און ווערטער, וועגען וועלכע די ענגלענדער האבען ביז דעמאלט קיין אהנונג נישט געהאט.

בורצעוו איז פערמשפט געווארען אויף אכטצעהן חדשים שווערע תפיסה (געדראהט האט איהם 10 יאהר). נאר איין סאטיספאקציע האט ער זיך דערפלאגט: דער פראצעס האט געהאט א היבשען אפקלאנג אין דער ענגלישער פרעסע. די בלעטער האבען געדרוקט אויספיהרליכע בעריכטען פון פראצעס און די „טיימס" האט אפילו איבערגעדרוקט אלע ארטיקלען פון „נאראדאוואליעץ", וועלכע די רוסישע פאליציי האט אזוי זארגפעלטיג איבערגעזעצט אויף ענגליש. דער פראצעס האט אזוי ארום בעקומען א גרויסע בעדייטונג פאר דער פראפאגאנדע פון דער רוסישער רעוואלוציאנערער בעוועגונג אין אויסלאנד.

ווען בורצעוו איז בעפרייט געווארען פון דער ענגלישער טורמע, האט ער אנגעהויבען ארויסגעבען דעם זשורנאל „בילאיע", וועלכער איז שפעטער פערוואנדעלט געווארען אין אן ארגאן פאר דער געשיכטע פון דער רוסישער רעוואלוציע. דא האט זיך בורצעוו בעמיהט אויף א גאנץ? ליבען אופן אנצווייזען אויף דער ראלע פון פראוואקאציע און פראוואקאטארען אין די רעוואלוציאנערע בעוועגונגען און ארגאניזאציעס.

אויף פראוואקאטארען און זייער טעטיגקייט איז בורצעוו'ן אויסגעקומען זיך אנצושטויסען נאך פיל פריהער, פאר דעם ערשיינען פון „בילאיע". אין די 80ער יאהרען האט די פיהרענדע ראלע אין קאמף געגען די רעוואלוציאנערען געשפילט דער זשאנדארמסקער פאלקאווניק סודייקין. דאס איז געווען א ראפינירטער און [illegible] אכראנניק, וועלכער האט זיך נישט אפגעשטעלט פאר קיין שום מיטלען. סודייקין האט לאנג פאר אזעוו'ן געפרובט אנווענדען די מעטאדען פון געגענזייטיגער פראוואקאציע, נישט וואקלענדיג זיך פאר מארדען און אטענטאטען געגען די, ביי וועלכע ער האט געדינט. ער האט א שטייגער פראיעקטירט צו דער'הרג'ענען — מיט דער הילף פון רעוואלוציאנערען-טעראריסטען — דעם גרויספירשט וולאדימיר, דעם דירעקטאר פון פאליציי-דעפארטאמענט (שפעטער אינערן-מיניסטער) פלעווע, דעם בילדונגס-מיניסטער טאלסטאי א. א.

אין יאהר 1882 האט סודייקין פערשפרייט אין די סטודענטישע קרייזען א העקטאגראפירטען אויפרוף, אין וועלכען ער האט, אין נאמען פון א „געזעלשאפט צו קעמפען געגען טעראר" גערופען די סטודענטען צו געגענזייטיגען שפיאנאזש און פראוואקאציע. אין אויפרוף איז געווען געזאגט, אז די „געזעלשאפט" בעזיצט ברייטע פערבינדונגען אין אלע קרייזען פון דער געזעלשאפט און ווער עס וועט אין דער געזעלשאפט אריינטרעטען, דעם וועלען געשאנקען ווערען אלע פריהערדיגע חטאים, ווער עס וועט וועלען, וועט קאנען פריי ארויספאהרען קיין אויסלאנד און וועט נאך בעקומען געלד אויף הוצאות.

איינער פון די טיכטיגסטע מיטארבייטער און געהילפען פון סודייקינ'ען איז געווען דער פראוואקאטאר דיעגאיעוו, וועלכער האט זיך ארויסגעגעבען אלס מיטגליד פון דער פארטיי „נאראדנאיא וואליא". א דאנק דער פראוואקאציע פון דיעגאיעוו, זענען אין די יאהרען 1882-1883 דורכגעפיהרט געווארען איבער גאנץ רוסלאנד מאסען ארעסטען, וועלכע האבען געבראכט צו דער ליקווידאציע פון דער ערשטער „נאראדנאיא וואליא".

(פארטזעצונג קומט)

נייער פאָלקסבלאַט
25. אַפּריל 1927.

דאָס לאָדזער לעבען

נייער פאָלקסבלאַט
25. אַפּריל 1927.

25
מאָנטאָג
כג
ניסן תרפ"ז

אַפּריל
זון-אויפגאַנג 5.37
זון-אונטערגאַנג 5.50
לענג פון טאָג 12,13

מלוכה-פּרעזידענט קומט קיין לאָדז.

(:) מיטוואָך פאַהרט אַרויס קיין וואַרשע א דעלעגאַציע פון 28 פּולק מיט'ן פּרעזעס פון לאָדזער שטאָט ראַט ד"ר פּיכנאַ. די דעלעגאַציע וועט בעקומען אַן אוידיענץ ביים מלוכה-פּרעזידענט און וועט איהם איינלאַדען קיין לאָדז צו דער פייערונג וואָס וועט פאָרקומען אין מיטען מאַי צוליב דעם איבערגעבען דורך דער שטאָדט אַ נייע פאָהן דעם 28. פּולק. דער מלוכה-פּרעזידענט זאָל קומען קיין לאָדז אויף 2 טעג. אין דער וואָיעוואָדזשטווע גרייט מען שוין צו אַ וואוינונג פאַר'ן מלוכה פּרעזידענט, הגם ס'איז מעגליך, אַז דער מלוכה פּרעזידענט זאָל וואוינען ביים וואָיעוואָדע אין לעאָנהאַרט'ס פּאַלאַץ

ענטלאָפען א דיסקאָנטע-אַפּעריסט.

(§) די לעצטע צייטען קומען ביי אונז אין שטאָט פאָר אַלץ אָפטערע פאַלען פון וועקסעל און דיסקאָנטע אַפּערעס. איצט קענען מיר נאָטירען אַ נייע אַפּערע.

אַ געוויסער עהרליך פון קאָנסטאַנטינער 13 האָט זיך געווענדעט צו ס. מייטעלבוים, פּיעטריקאָווער 37 וועגען א דאָלאַר-הלואה. מייטעלבוים האָט קיין געלד נישט געהאַט און האָט פאָרגע-ושירט עהרליכ'ן אַ דיסקאָנטער ברוינאַ ציגקע, וועלכער וואוינט אויף פּושעיעזד 16.

עהרליך האָט דעם פאָרשלאָג אָנגענומען און איז צוזאַמען מיט מייטעלבוימען אַוועק צו ציגקע'ן, וועלכער האָט מסכים געווען צו דיסקאָנטירען עהרליכ'ס וועקסלען. עהרליך האָט איהם איבערגעלאָזען אַ וועקסעל אויף 40 דאָלאַר, פאַר וועלכען עהרליך האָט גע-זאָלט צומאָרגענס בעקומען געלד. דערווייל איז ציגקע געלם געוואָרען און עהרליך האָט בעקומען אַן אויפפאָדערונג פון אַ לאָדזער סוחר צו בעצאָהלען 40 דאָלאַר פאַר'ן אויסגעשטעלטען וועקסעל. ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז ציגקע האָט דעם וועקסעל דיסקאָנטירט, אָבער דאָס געלד גענומען פאַר זיך. די פּאָליציי האָט אַרויסגעשיקט שטעק-בריף נאָך ציגקען.

אַרעסטירט אַ וועקסעל-פעלשער

(–) שבת האָט די אויספאָרשונגס-מאַכט פאַר בעגעהען אַ רייה מיסבראַוכען אַרעסטירט דעם 27. יאָהריגען יוזעף האַלבער, אַ געוועזענעם סטודענט, וואָס האָט לעצטענס געוואוינט אין האָטעל „פּאָלאָניאַ". מיט אַ יאָהר צוריק איז האַלבער געקומען קיין לאָדז. אַ געוועזענער שול-קאָלעגע האָט איהם אויסגעבאָרגט געלד אויף איינאָרדנען זיך און ער האָט בעדונגען זיך אַ דירה און געוואָרען אָנגענומען אין דער פירמע פון ק. אַרנשטער, אויך זייער אַ געוועזענער שול-קאָלעגע. דאָרט האָט ער אָנגענומען סחורה אויף 7.000 זל. און ווען מ'האָט ביי איהם אָנגעהויבען פאָדערן געלד, האָט ער זיך מודה געווען אַז ער האָט דאָס געלד פאַרפאַן, און האָט נישט צו בעצאָהלען. ער האָט זיך אָבער פאַרפליכטעט צו בעצאָהלען דאָס געלד דעם 23. פעברואַר 1927.

צום טערמין האָט ער אָבער דאָס געלד נישט בעצאָהלט און ערקלערט, אַז ער דאַרף אָנעהמען אַ ירושה פון זיין פעטער צורה שיקער-800 7 דאָלאַר און האָט דערביי געוויזען אַ געריכטס-אורטייל, אונטערגעשריבען פון קרייז-געריכט. אין אַ צייט שפּעטער האָט ער געגעבען 5 בלאַנקאָ וועקסלען צו 1 000 זלאָטעס מיט אַנ'אונטערשריפט פון א מיטאינהאַבער פון שיקער'ס ווייןגעשעפט. ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז די אונטערשריפט פון עמנואל שיקער אויף די וועקסלען איז אַ פאַלשע און ווען ס'איז פאָרגענומען געוואָרען אַנ' אויספאָרשונג איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז אויך דער פלומרשטער אורטייל פון קרייז-געריכט איז אַ געפעלשטער. האַלבער איז ווירקליך געווען אַ יורש, אָבער נאָך מיט עטליכע יאָהר צוריק האָט ער פאַרקויפט זיין ירושה טייל.

ווען האַלבער האָט זיך דערוואוסט, אַז זיין אַפערע איז ענדעקט, האָט ער זיך אַרויסגעצויגען פון „פּאָלאָניאַ". אַנ' אַגענט פון אויספאָרשונגס-אַמט האָט איהם דערקענט אין מיטען גאַס און איהם אַרעסטירט.

ווילנער פירמע, וואָס האָט בעשווינדעלט לאָדז.

לאָדזער סוחרים שיקען אַ דעלעגאַציע קיין ווילנע.

פריינטאָג איז אין סוחרים-פאַראיין (פּעטריקאָווער 73) פאָרגעקומען אַ פאַרזאַמלונג, אויף וועלכער ס'איז אַרומגערעדט געוואָרען די אַפערע פון דער פירמע ברידער פונצקי אין ווילנאַ, לויט'ן בעריכט פון אַ דעלעגאַט, וואָס איז געקומען פון ווילנאַ, האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז די פירמע האָט אויסגעשטעלט אין דער אָרדרע פון זייערע קרובים וועקסלען, וואָס זענען פעליג געווען אין מיטען מערץ. די דאָזיגע וועקסלען זענען געגאַנגען צום פּראָטעסט. דאַן האָבען די קרובים מיט דער איינשטימיגקייט פון פונצקי דורכגעפיהרט אַ ליציטאַציע אין לאַגער, וואוהין מ'האָט מיט אַ פּאָר טאָג פריהער געבראַכט פון לאָדז סחורה אויף 200 טויזענד זלאָטעס.

אַ טייל פון די כותרים, וואָס זענען אָנגעקומען קיין ווילנאַ האָבען בעוויזען צו סעקוועסטרירען דעם לאַגער, וואו ס'האָט זיך געפונען סחורה נישט מעהר ווי אַנ'ערך אויף 30 טויזענד זל. ווייל, ווי די אויספאָרשונג האָט פעסטגעשטעלט מיט אַ נאַכט פריהער האָט מען פון לאַגער אַרויסגעפיהרט די סחורה אין אַ געשעפט, וואָס איז געווען אויפ'ן נאָמען פון פונצקיס אַ שוועסטער, וועלכע האָט אויסגעקויפט אַ פּאַטענט ערשט אין אַפּריל. די פאַרזאַמלונג האָט בעשלאָסען אַרויסצושיקען אַ טעלעגראַפישען מעמאָריאַל צום פּראָקוראָר אין ווילנע און אַרויסשיקען אַ דעלעגאַציע, וועלכע איז טאַקי באַלד אַרויסגעפאָהרען. מיט דער אַקציע פיהרט אָן די אָפּטיילונג פאַר קרעדיט-שוץ ביים סוחרים-פאַראיין.

אַ נייע טעלעפאָן-סטאַנציע ווערט בקרוב אויפגעבויט אין לאָדז.

(–) די פירמע נעסטלער און פערענבאַך האָט דעם 25 ה.ח. געזאָלט אָנהויבען די פאָרבערייטונגס-אַרבייטען צו דעם בוי פון אַ נייער טעלעפאָן-סטאַציע. נאָכדעם האָט די פערוואַלטונג פון די טעלעפאָנען בעקומען אַ מיטטיילונג, אַז די קאַנאַליזאַציע-אָפּטיילונג, וועלכע פיהרט איהרע אַרבייטען, הויבט אָן אַדורכצופיהרען איינעם פון די הויפּט-קאָלעקטאָרען דורך דער גאַס פון 6. שיערפּיען, און דאָס וועט שטערען די אַרבייטען אַרום דער טעלעפאָן-סטאַציע. דער דירעקטאָר פון דער לאָדזער טעלעפאָן-סטאַציע אולעיסקי האָט אָפּגעהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט אינזש. סקשיוואַן און ס'איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז די קאַנאַליזאַציע-אַרבייטען וועלען געפיהרט ווערען דורך וואָלטשאַנסקאַ און 6. שערפּיען צו דער פּעטריקאָווער גאַס. די דאָזיגע אַרבייטען וועלען דויערען ביז 2 חדשים און דערווייל וועלען פערענדיגט ווערען די פאָרבערייטונגס-אַרבייטען ביים בויען די טעלעפאָן-סטאַציע.

נאָך נישט פערענדיגט די אויספאָרשונג וועגען מאָרד פון פּרעזידענט ציגאַרסקי.

טערמין פון שטאַנד-געריכט ווערט בעשטימט סוף וואָך.

(–) וועגען דער אויספאָרשונג איבער די מערדער פון לאָדזער שטאָט-פּרעזידענט ציגאַרסקי ווערען אַלץ פאַרשפּרייט נייע קלאַנגען און ווערסיעס.

אַזוי האָט מען דערצעהלט, אַז רידזעווסקי האָט זיך געווענדעט צום אויספאָרשונגס-ריכטער מ'זאָל איהם נאָכאַמאָל אויסהערען, בעת דער נייער אויספאָרשונג האָט רידזעווסקי געזאָלט ערקלעהרען אַז ער ציהט צוריק זיינע ערשטע ערקלעהרונגען וועגען זיין אָנטייל אין מאָרד. דערביי האָט ער זיך פערופען אויף עדות, וואָס האָבען געזאָלט מיט איהם זיין צוזאַמען דעם גאַנצען טאָג, ווען ס'איז אויסגעפיהרט געוואָרען דער מאָרד איבער'ן פּרעזידענט.

דער פּראָקוראָר שמידט האָט אָבער צומאָרגענס אָפּגעלייקענט די דאָזיגע ידיעה און ערקלעהרט, אַז רידזעווסקי האָט זיך אויף קיין שום עדות נישט פערופען און נישט צוריקגעצויגען זיינע ערשטע ערקלעהרונגען.

ווייטער האָט זיך פערשפּרייט אַ קלאַנג, אַז וואָלאָשעק האָט געוואָלט בעגעהען זעלבסטמאָרד דורך אויפהענגען זיך אויף זיין אייגען העמד, אויך דער דאָזיגער קלאַנג בעשטעטיגט זיך נישט.

די אויספאָרשונג דערגעהט שוין צום סוף. די ענדגילטיגע פאָרמולירונג פון בעשולדיגונגס-אַקט וועט פאָרקומען מיטוואָך אָדער דאָנערשטאָג. דעמאָלט וועט אויך פעסטגעשטעלט ווערען דער טערמין פון שטאַנד-געריכט. וואַהרשיינליך וועט דאָס געריכט בעשטימט ווערען אויפ'ן 4. אָדער 5. מאַי.

דער פאָרשלאַג וועגען שטאַנד-געריכט איז שוין אַנ'ענדגילטיגער. ס'איז אָבער מעגליך, אַז דאָס שטאַנד-געריכט וועט זיך אָנערקענען פאַר נישט קאָמפּעטענט אין דעם דאָזיגען פּראָצעס און וועט דעם ענין איבערשיקען אין אַ געוועהנליכען געריכט.

טויט-שטראָף קען אָבער אויך אָנגעווענדעט ווערען בנוגע די מערדער אין אַ געוועהנליכען געריכט.

ביידע מערדער זענען ווייטער זעהר שטאַרק דענערווירט און האָבען מורא פאַר אַ שטאַנד-געריכט.

פירשט סאַפּיעהאַ קומט קיין לאָדז.

(–) אין די ערשטע טעג פון מאַי וועט קיין לאָדז קומען פירשט סאַפּיעהאַ, וועלכער וועט אָפּהאַלטען אַ רייה קאָנפערענצען און פאָרבערייטען די „פּראַוויצאַ נאַראָדאָוואַ" צו די פאָרשטעהענדע וואַהלען.

קאָנפליקט צוליב'ן „ענגלישען שבת".

(–) ווי בעוואוסט האָט דער אינדוסטריעלער פערבאַנד פונאַנדערגעשיקט אַ צירקוליאַר צו זיינע מיטגלידער, אַז פאַר שבת דאַרף מען אויסצאָהלען נאָר פאַר 6 שעה אַרבייט. דער קלאַסען-פעראיין האָט זיך געווענדעט צום אַרבייטס-מיניסטעריום מיט אַ פּראָטעסט און איצט האָט דער אַרבייטס מיניסטעריום אַ ווי'ס. געשיקט דורכ'ן אַרבייטס-אינספּעקטאָר וואָיטקעוויטש, אַז שבת דאַרף מען פאַר 6 שעה אַרבייט אויסצאָהלען פאַר אַ גאַנצען טאָג און אויב די אינדוסטריעלער וועלען נישט מסכים זיין אויף דעם, זאָל מען דעם סכסוך איבערגעבען אין געריכט ביז צו דער העכסטער אינסטאַנץ.

מאָרד אָדער זעלבסטמאָרד?

אַ טויטער קערפּער אויף אַ באַהן-ליניע.

(–) פאָרנעכטען 7 אין אָווענד האָבען די פּויערים פון דאָרף ריכלאָוויץ בעמערקט אויף דער באַהן ליניע אַ טויטען קערפּער פון אַ מאַנספּערזאָן, אַנ'ערך 35 יאָהר אַלט, אַ בלאָנדער מיט אַ לאַנגער שוואַרצער באָרד אין שפּיזעל מיט כאַלעוועס אין אַ לאַנגען באַלאַט.

ווי די ערשטע אויספאָרשונג האָט פעסטגעשטעלט האָט מען דאָ צו טון מיט אַ רויב מאָרד. די מערדער האָבען ספּעציעל פערשלעפּט דעם קערפּער אויף דער באַהן ליניע, כדי צו פערפיהרען די אויספאָרשונג.

די פּאָליציי פיהרט אַנ'ענערגישע אויספאָרשונג.

אַבלאַוועס

אין גנבה'שע מלינה'ס.

(§) נעכטען האָט די פּאָליציי אַדורכגעפיהרט אַנ'אַבלאַווע אין דער גאַנצער שטאָדט. די פּאָליציי האָט געמאַכט בעזוכען אין אַלע גנבה'שע „מלינה'ס", נאַכטלעגער הייזער און „קנייפּעס". עס זענען פערהאַלטען געוואָרען ביז 40 פערדעכטיגע פּערזאָנען.

אין די אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

(§) היינט מאָנטאָג דיזשורירען ביי-נאַכט פאָלגענדע אַפּטייקען: ל. פּאַוולאָווסקי, פּיעטריקאָווער 37; ס. האַמבורג, גלובנאַ 50; ב. גלוכאָווסקי, נאַרוטאָוויטש 4; י. שימקעוויטש. קאָפּערניק 26; א. כאַרעמזע, פּאָמאָרסקאַ 10; א. פּאָטאַש, פּלאַץ קאָשטשעלני 10.

ס'איז שוין ערשינען
„דער יתום"
№ 6
מיט א רייכען אילוסטרירטען אינהאַלט.
צו בעקומען אין אַדמיניסטראַציע:
שענקעוויטש-גאַס 5/3

30 יאָהר קאָנגרעס-ציוניזם.

(אויפרוף פון דער עקזעקוטיווע פון דער אַלוועלטליכער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע).

ציוניסטען!

ראש-חודש אלול תרפ"ז ווערט 30 יאָהר, זינט עס האָט זיך דערהערט פון דער טריבונע פון'ם ערשטען ציוניסטישען קאָנגרעס אויף דער גאַנצער וועלט דער וועק-רוף פון'ם פּאָליטישען ציוניזם.

דריי צעהנדליג יאָהרען פערפליסען אינגיכען, זייט ד"ר טעאָדאָר הערצל האָט פאָרמולירט אין זיין ערשטער קאָנגרעס-רעדע דעם ציעל און דעם זין פון'ם ציוניזם אין די פאָלגענדע ווערטער: „מיר ווילען לעגען דעם גרונד-שטיין אונטער דעם בנין, וואָס זאָל ווערען מיט דער צייט א בית-מקלט פאַר'ן יודישען פאָלק".

„אַ פאָלק, ווען עס נויטיגט זיך אין הילף, קאָן זיך נור אַליין העלפען; קאָן עס דאָס נישט בעווייזען, דאַן איז עס רעטונגסלאָז. מיר אָבער, ציוניסטען, ווילען אויפוועקען ביים פאָלק דעם זעלבסט-הילף-געדאַנק".

„דער ציוניזם איז דער צוריקקעהר צום יודענטום נאָך פאַר דעם צוריקקעהר אין יודענלאַנד".

ציוניסטען! ווען מיר וועלען זיך צונויפקומען אויף דעם נעכסטען קאָנגרעס, וועלען מיר פאַר זיך אַליין מוזען אָפּגעבען אַ דין-וחשבון פון דעם, וואָס מיר האָבען געטון אין משך פון די לעצטע יאָהרען, כדי צו דערנעהנטערען צו דער פערווירקליכונג די אידעע פון'ם ציוניזם, אַזוי ווי זי איז פאָרמולירט געוואָרען אין הערצל'ס ווערטער און אין דעם באַזעלער פּראָגראַם.

דער קאָנגרעס וועט אויסהערען בעריכטען וועגען אונזערע פּאָליטישע, קאָלאָניזאַטאָרישע, קולטורעלע און פּראָפּאַגאַנדיסטיש-אָרגאַניזאַציאָנעלע ליסטונגען. ווי עס זאָלען נישט אָפּגעשאַצט ווערען אונזערע בעמיהונגען, וועלען דאָך די דאָזיגע בעריכטען ברענגען אַ בעווייז, אַז מיר האָבען זיך מיט דער גאַנצער געוויסענהאַפטיגקייט בעמיהט אויפצושטעלען וואָס העכער און גראַנדיעזער דעם בנין, וואָס זיין פונדאַמענט איז געלעגט געוואָרען אין יאָהר 1897.

אָבער דאָס אָנדענקען פון דעם ערשטען קאָנגרעס פערפליכטעט אונז, אַז דער קומענדיגער-יובילעאום-קאָנגרעס זאָל אויך כלפי-חוץ דינען אַלס די ריכטיגסטע אָפּשפּיגלונג פון דעם פאָרשריט און פון דער פערשטאַרקונג פון דער ציוניסטישער בעוועגונג.

דער קאָנגרעס איז דער ווילען-אינסטרומענט פון'ם אָרגאַניזירטען ציוניזם, אין זיין פערנעהם שפּיגעלט זיך אָב די מאָס פון אונזערע אָרגאַניזאַציאָנעלע אָנשטרענגונגען. ער רעפּרעזענטירט, — לויט דעם געזעץ, וואָס מיר האָבען פאַר זיך זעלבסט פערפאַסט, — די אַלע טויזענדער יודען, וועלכע אָנערקענען דאָס באַזעלער פּראָגראַם. דער ציוניזם איז העכסט פעראינטערעסירט, סיי פּאָליטיש און סיי מאָראַליש, אַז דער 15-טער קאָנגרעס זאָל זיין בערעכטיגט צו רעדען און האַנדלען אין נאָמען פון פיל הונדערטער-טויזענדער יודען.

ציוניסטען! דער קאָנגרעס איז די בערעכטיגטע פערטרעטונג פון די שקל-צאָהלער. עס איז די העכסטע צייט, אַז פאַר דער שקל-אַקציע, וועלכע איז צוליב פערשידענע סיבות געבליבען הינטערשטעליג אין פערגלייך מיט די אַקציעס פאַר די נאַציאָנאַלע פאָנדען, זאָלען מיר די גאַנצע ענערגיע און אַלע אָנשטרענגונגען, אַוועקשטעלען אין דינסט פון דער שקל-אַקציע. די ציוניסטישע עקזעקוטיווע האָט צו דעם צוועק בעשלאָסען צו פּראָקלאַמירען די חדשים:

ניסן אייר - אַלס שקל-חדשים.

אין משך פון די דאָזיגע 2 מאָנאַטען דאַרף די שקלים-פערשפּרייטונג פערנעהמען דעם מיטעלפּונקט פון יעדער ציוניסטישער אַרבייט אין יעדען לאַנד, אין יעדען אָרט, וואו עס לעבען ציוניסטען. יעדער ציוניסט דאַרף קודם-כל אויסקויפען פאַר זיך זעלבסט אַ שקל, און דאַן ליגט אויף איהם די פליכט אַריינצוציהען אין אונזערע רייהען נאָך חברים, וואָס זאָלען דורך דעם אויפקויף פון שקל מאַניפעסטירען זייער אָנערקענונג פאַר דער ציוניסטישער אידעע.

יעדער ציוניסטישער פיהרער טראָגט אויף זיך די פעראַנטוואָרטליכקייט, אַז די רעזולטאַטען פון דער שקל-אַקציע פאַר'ן יאָהר תרפ"ז זאָלען ענטשפּרעכען און עדות זאָגען וועגען דער גרויסקייט און קראַפט פון דער ציוניסטישער בעוועגונג.

ציוניסטען! די שקל-אַקציע פון די חדשים ניסן — אייר האָט זיך אָנגעהויבען. מיר זענען זיכער, אַז יעדער ציוניסט וועט פערשטעהן זיין פליכט און וועט זי ערפיהלען.

ירושלים-לאָנדאָן א' ניסן תרפ"ז.

די עקזעקוטיווע
פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע

(–) חיים ווייצמאַן, (–) נחום סאָקאָלאָוו, (–) ג. דיזענהאָף, (–) מ. ד. אידער, (–) פ. ה. קיש, (–) ל. ליפּסקי, (–) ה. פיק, (–) פ. ראָזענבליט, (–) ש. שפּרינצאַק.

אלפוילישער צוזאמענפאהר פון דאקטוירים און סאניטארע טוער אין לאדז.

די ערעפענונג.

נעכטען האט זיך אין זאל פון שטאט־ראט געעפענט דער 6. אלפוילישער צוזאמענפאהר פון דאקטוירים און סאניטארע טוער. צום צוזאמענפאהר זענען געקומען ביז 150 דעלעגאטען פון פערשידענע שטעט, ארגאניזאציעס און מלוכה־אמטען. דאס איננערן מיניסטעריום איז געווען פערטרעטען דורך דעם לייטער פון געזונדהייטס־דעפארטאמענט, דאס ארבייטס־מיניסטעריום דורך ה׳ דרעצקי א אנד. ביים פרעזידיום טיש זענען געזעסען די מיטגלידער פונ׳ם עקזעקוטיוו פון צוזאמענפאהר: וויצע־פרעזידענט וואיעוואדזקי, ד״ר סקאלסקי, לאווניק יאעל, ד״ר סטאזשינסקי, ד״ר שטערלינג, און ה׳ ראסטעט, ארום 12 א זייגער עפענט וויצע פרעזידענט וואיעוואדזקי דעם צוזאמענפאהר, ער האלט א קורצע רעדע געווידמעט דעם ערמארדעטען פרעזידענט, די רעדע ווערט אויסגעהערט שטעהענדיג ער טיילט אויך מיט, אז צוליב׳ן טרויער וועט די געפלאנטע טעאטער פארשטעלונג נישט פארקומען. נאכדעם ווי ס׳ווערט אויסגעוועהלט אן׳עהרען־פרעזידיום וואיעוואדע יאשטשאשאלט, ד״ר פיכנא, ד״ר שטערלינג א. אנד. און אלס פארזיצער ד״ר באנוצקי, ווערען נאך בעשטימט פערשידענע קאמיסיעס, ס׳ווערט אנגענומען דער רעגולאמין פון דער געזעטס־פיהרונג און ס׳הויבען זיך אן די בעגריסונגען. אין נאמען פון שטאט־ראט פרעזעס ד״ר פיכנא, אין נאמען פון איננערן־מיניסטער־וואיעוואדע יאשטשאלט, אין נאמען פון דער גייסטליכקייט גלח באנטשאק, פון געזונדהייטס דעפארטאמענט ביים איננערן־מיניסטעריום — ד״ר טוביאש און פון ארבייטס־מיניסטעריום ה׳ דרעצקי.

נאכדעם האבען געהאלטען רעפעראטען: דער ווילנער פראפ. ד״ר קארא־פא־קארבוט וועגען די פרינציפען פון ארבייטס־היגיענע; ד״ר נאדזקעוויטש (קראקא) וועגען היגיענע־פארשונגען אין די אינדוסטרי־אונטערנעהמונגען; ד״ר לצווי (לאדז) סאניטארער־צושטאנד אין די לאדזער פאבריקען; פרוי ד״ר בודזינסקא — טיליצקא (ווארשא) וועגען דער געזעצגעבונג אין דער היגיענע ביי פרויען־ארבייט.

נאך די רעפעראטען האבען זיך אנגעהויבען די דעבאטען אין וועלכע ס׳האבען זיך בעטייליגט א רייהע דעלעגאטען. מצד די לאדזער האבען זיך בעטייליגט ראטמאן האלענדערסקי, ד״ר שוויינ, ה׳ וואלטשאק פון די קלאסען־פעראיינען א. אנד. ראטמאן האלענדערסקי האט אנגעוויזען, אז אין די אלע רעפעראטען האט מען נישט אפגעגעבען קיין אויפמערקזאמקייט דער לאגע פון דער ארבייט אין די קליינע ווארשטאטען. ער האט זיך אויך אפגעשטעלט אויף דעם, אז די פראגע פון 8 שעה׳דיגען ארבייטס־טאג איז שוין קאנסטיטוציאנעל געזיכערט און מ׳דארף זיך נישט בעמיהען זי צו ענדערען. ער האט אויך קריטיקירט די אויספיהרונגען פון ד״ר לצווי, וועלכער האט אין צו העלע פארבען בעריכטעט וועגען דעם צושטאנד אין לאדז.

אויך ה׳ וואלטשאק האט אנגעוויזען, אז די בעלויכטונג פון ה׳ לצווי ענטשפרעכט לגמרי נישט די ווירקליכע פערהעלטנישען אין לאדז.

דער פארזיצער ד״ר באנוצקי, וועלכער האט אנטיילגענומען אין אלע ביז איצטיגע צוזאמענפאהרען האט געענטפערט, אז מיט דער פראגע וועגען די קליינע ווארשטאטען און האנדווערקער האט מען זיך ביז איצט ווירקליך נישט גענוג פעראינטערעסירט און נישט געשטעלט זיי אויף דער טאג־ארדנונג פון די צוזאמענפאהרען, ווייל ס׳האט אויס־געפעהלט סטאטיסטישער מאטעריאל. אויף איינעם פון די נאהענטסטע צוזאמענפאהרען וועט די פראגע אבער געשטעלט ווערען.

מיט דעם האט זיך פערענדיגט די פארמיטאג־זיצונג. און די דעלעגאטען זענען פערבעטען געווארען אויף א פריהשטיק אין בופעט פון שטאדט־ראט.

אויף דער

נאכמיטאג־זיצונג

האבען געהאלטען רעפעראטען בלויז לאדזער: פראפ. לארענץ (לאדז) ווי אזוי איז ענטשטאנען דאס איצטיגע לאדז; ד״ר סטאזשינסקי (לאדז) דער סאניטארער צושטאנד אין לאדז; ד״ר מיטעלשטאדט (לאדז) דאס שפיטאל־וועזען אין לאדז; ד״ר שטערלינג (לאדז) קאמף מיט שווינדזוכט אין לאדז און ד״ר שמעלאווסקי (לאדז). אין דער דעבאטע ארום די רעפעראטען איז ווידער צוו. אנד. ארויסגעטראטען ראטמאן האלענדערסקי, וועלכער האט ארייגעטראגען א פארשלאג, אז דער 6־טער צוזאמענפאהר פאדערט אויף די רעגירונג אינטערעסיוו צו בעקעמפען די וואוינונגס־נוט און אין דער ערשטער רייהע צו שטיצען די וואוינונגס קאאפעראטיוען, וואס שטעלען זיך פאר א צוועק צו פערזארגען מיט בילינע און היגיענישע וואוינונגען די ארבייטער מאסען. דער דאזיגער פארשלאג האט בעקומען די אנערקענונג פון אלע ווייטערדיגע רעדנער. פרוי ד״ר טעליצקא, ד״ר קאנאדעוויטש א. אנד. האבען דעם דאזיגען פארשלאג אונטערשטיצט און אנגעוויזען, אז אלע בעמיהונגען צו פערבעסערן דעם היגיענישען צושטאנד פון די ארבייטער וועלען נישט האבען קיין ערפאלג אויב ס׳וועט נישט פערבעסערט ווערען די וואוינונגס־פראגע.

6 א זייגער איז דער צוזאמענפאהר איבערגעריסען געווארען און די אנטייל־נעהמער זענען אוועק אויף דער טרויער־אקאדעמיע לכבוד דעם ערמארדעטען פרעזידענט. 8 א זייגער איז אין ווייסען זאל פון מאנטיפעל פארגעקומען א מי־טאג, וואס דער שטאט־ראט האט איינ־געארדענט לכבוד די אנטיילנעהמער פונ׳ם צוזאמענפאהר.

דער צוזאמענפאהר האט אנגענומען א בעשלוס צו שיקען בעגריסונגס־דעפעשען צום מלוכה פרעזידענט, מאר־שאל פילסודסקי און צום איננערן מיני־סטער. פון וויצע איננערן־מיניסטער יא־ראשינסקי איז אנגעקומען א בעגריסונגס־דעפעשע און אן׳ענטשולדיגונג, וואס ער קען נישט קומען צום צוזאמענ־פאהר.

די דריטע זיצונג פון צוזאמענפאהר קומט פאר היינט 9 פריה אין זאל פון שטאדט ראט.

פארמיטאג וועלען געלייענט ווערען רעפעראטען וועגען קאמף מיט׳ן רוי׳ן; פראקטישע פארשלאגען און וועגען דער לאדזער קאנאליזאציע.

GRAND-KINO

היינט צום לעצטען מאל! היינט צום לעצטען מאל!

מייסטערווערק פון דער יודישער פילם קונסט

יודישע גליקען

קאמעדיע־דראמע אין 10 אקטען

לויט „מנחם מענדעל" פון שלום עליכם.

אין דער אויפפיהרונג פון די ארטיסטען פון „ה ב י מ ה" און פון יודישען קאמער־טעאטער אין מאסקווע. — אין דער הויפט־ראלע מיכאעלס (ווסי). רעזשיסור פון פאווקינא — גאסקינא, מאסקווע.

804

אנהויב אין וואכענטאג 4 נאכמ., שבת און זונטאג—2 נאכמ. לעצטער סעאנס 10 אווענד.

אלפוילישער שאך־טורניר אין לאדז.

רעזולטאטען פון שבת און זונטאג.

שבת האבען געוואונען: רובינשטיין ביי דאנישעווסקי; ד״ר טארטאקאווער ביי בלאס׳ן; קאלסקי — מקאארטשיק רעמי; די פארטיאס הירשביין — כוואיניק, לאוצקי — קרעמער און פרידמאן (ווארשא) — פרידמאן (לעמבערג) זענען געבליבען נישט פערענדיגט.

נעכטען האבען געוואונען: רובינשטיין האט געוואונען ביי טארטאקאווער׳ן; קלעפטשינסקי האט געוואונען ביי פרידמאן (לעמבערג); כוואיניק האט געוואונען ביי בלאס׳ן; לאווצקי האט געוואונען ביי דאנישעווסקי׳ן; די פארטיעס: פרידמאן — הירשביין, קאלסקי — רעגעדעשינסקי און קרעמער — קאן זע־נען געבליבען נישט פערענדיגט.

צוויי יודישע גימנאזיעס בעקומען דאס רעכט אויסצובילדען לעהרער.

דאס בילדונגס מיניסטעריום האט אנ־ערקענט דאס ערשטען מענער־גימנאזיום און דעם פרויען גימנאזיום פון דער געזעלשאפט פון יודישע מיטעל־שולען אין לאדז דאס רעכט צוצוגרייטען לעהרער אויף די פאר־ענזשמינאציאנס־פראקטיק, וועלכע איז בעשטימט דורך די מלוכה פארשריפטען. דאס זענען אין דעם לאדזער ראיאן די איינציגע יודישע שולען, וועלכע די שולמאכט האט געגעבען די דאזיגע ווירכטיגע רעכט און אנערקענונג פון זייער העכער מדרגה. (י.ש.ב.)

מטורא־עקזאמענס פון יודישע למודים אין לאדזער גימנאזיעס.

די טעג זענען פערענדיגט געווארען מאטורע־עקזאמענס פון יודישע למודים אין די דריי גימנאזיעס פון פעראיין פאר יודישע מיטעל־שולען אין לאדז, וועלכע האבען געדויערט 10 טעג. צו די עקזאמענס זענען צוגעטרעטען 14 שילער און 13 שילערינס. מיט׳ן אויס־נאהם פון איין שילער האבען אלע אויסגעהאלטען דעם עקזאמען די עקזא־מענס האבען אויך דאס יאהר בעוויזען די הויכע מדרגה פון יודישע למודים, וואס איז דערגרייכט געווארען א דאנק דער לאנגיעהריגער ערציהערישער אר־בייט. (י.ש.ב.)

פריילין טאסיא

(ערצעהלונג) 2

פון ע. הארטנעכ.

קאכאנסקי׳ן איז דאס ווארט מיידעל גאך געשטאנען אין האלז, ווען א מיי־דעל האט געעפענט די טיר און איז אריין.

— גוטען אווענד, מיינע הערען. וואס ווילען די הערען זיך הייסען געבען?

— האט דאס מיידעל מיט ארפגעלאזי־טע אויגען ארויסגערעדט.

בערעק האט זיך א דרעה געטון אויפ׳ן בענקעל פון דער פיאנע און אנגעשטעלט אויף איהר זיינע גרויסע, טונקעלע אוי־גען. נאך א ווייל האט ער זיך צוריק געדרעהט און אנגעהויבען שפילען דעם פייערדיגען וואלק פון דער „משארדאש פירשטין".

— פיו, בראטקו! — האט א פייף גע־טון קאכאנסקי.

— וואס האט דאס פריילין פאר א נאכטמאל? — האב איך מיט מיין בע־סטען שמייכעל געזאגט, גלימשענדיג זיך מיט מיינע אויגען איבער איהר יונגען קערפער.

— קאטלעטען, קיילעכלעך, דארפישע ווארשט, מיט קרויט און געבראטענע קארטאפעל.

— דאס פריילין וועט מיט אונז עסען נאכטמאל? — איז קאכאנסקי צוגעלאפען און זי ארומגענומען ביי דער טאליע.

— אבער ביטע, הער, — האט זיך דאס מיידעל א צערויטעלטע בעדרייט פון זיינע הענד.

זי איז געווען א נידריגע, א קערעני־דיגע, מיט א קיילעכדיג פנים׳על, טונ־קעלע האר און רונדע בולט׳ע ברוסטען, זייער ווייסקייט האט ארויסגעלויכטען פון דער ראזינער בלוזקע, וואס האט שטייף איינגעפרעסט איהר פולע ברוסט זי האט געטראגען א קאלירט געשטיקט פארטוכעל.

— אבער ביטע, ביטע, פאניע, — האט זי זיך צושמייכעלט און א פער־שעמטע זיך געדרעהט פון קאפאנסקיס הענד.

— לאז א קוש טון א ברודער, א פאליאק...

— קאכאנסקי לאז אפ דאס פריילין — האב איך שטרענג געזאגט. בערעק האט געהאקט די אלטע פיאנע מיט׳ן גאנצען כח. מיט איין האנד האט ער אבער געפונען צייט צו פערדרעהען זיינע וואנסעלעך. געכאפט א קוק אין שפיגעל.

— איך האב דעם בעסטען שאנס, — האב איך געקלערט. קאכאנסקי איז א געשטופעלטער, א מיאוס׳ער, און בערעק קען נישט דאס לשון. — איך האב זיך געפיהלט אויסגעוואקסען, שטארק.

— קאכאנסקי, וואס ווסטו עסען?

— האב איך איהם צוריקגעזעצט אויפ׳ן בענקעל.

— דער הער איז אויך א פאליאק?

— האט דאס מיידעל א בליק געטון מיט די אויגען אויף בערעק׳ן.

— טייוולישער מאדיאר, זי האט שוין דערזעהען זיינע וואנסעלעך, — האב איך א קלער געטון.

— אבער ניין, — האב איך געענט־פערט, — א מאדיאר, פערשטעהט נישט קיין ווארט פויליש.

— שפרעכען זי דייטש? — האט בע־רעק, דערפיהלענדיג, אז מען רעדט פון איהם, איבערגעריסען דאס שפילען און מיט אן׳ערנסט קול זיך אומגעדרעהט צו דעם מיידעל.

— אביסעל, — האט דאס מיידעל פערשעמט געענטפערט.

דאס געפערבטע, נישט צניעות׳דיגע פנים פון דער באלעבאסטע האט זיך בעוויזען אין טיר, זיך צושפיעט אין א שמייכעל, און זי האט זיך געווענדעט צו אונז:

האבען די הערען שוין אויסגעקליבען וואס זיי וועלען עסען?

דאס מיידעל איז אוועק אין קיך בע־שטעלען דאס נאכטמאל.

— בראנפען, קעלעשקלעך בראנפען!

— האט איהר נאכגעשריגען קאכאנסקי ווען זי איז שוין געווען אין טיר.—פאר אפעטיט, פריילין...

— טאסיא, — האט זי מיט א שמיי־כעל אין טיר געענטפערט.

— פאר אייך אויך? — האט זי זיך געווענדעט צו בערעק׳ן אין איהר קא־מישען דייטש.

פערשטעהט זיך, אז די שאלה איז געווען אומנויטיג, נאר כדי עפעס צו זאגען צו איהם. א בליק ער האט עס דער־יו״נ!

— יא, פריילין, — האט בערעק גע־ענטפערט אהן א שמייכעל.

די גאנצע צייט, וואס מיר האבען געשמועסט מיט איהר, האט ער פון איהר נישט אראפגענומען זיינע ציגיינערשע אויגען. דער טייוולישער מאדיאר!

— א שעהנע קעלנערין ביי אייך, לי־בע באלעבאסטעשי, — האט זיך קא־כאנסקי צוגעשמייכעלט צו דער באלע־באסטע, וואס האט געגרייט צום טיש און אונטערהאלטען אונז מיט איהרע מעשות פון מלחמה און געמאכט חנ׳־דלעך און נעהייסען זיך אונז פיהלען ווי אין דער היים. אהן א פארוואס האב איך נעהאט א פערדראס אויף איהר.

— זי געפעלט אייך, הער לייטענאנט

— האט זי קאכאנסקי׳ן פאר גרויס ליב שאפט געמאכט פאר א לייטנאנט. מיינס א קוזינע, — האט זי זיך אונז ער־צוילט — אן׳ארימע יתומה... אנגעוואר־פען די עלטערען אין מלחמה... איך האב רחמנות בעקומען... כאטש ס׳א קליין ארט... און איך אליין... אבער וואס קען איך טון.. אייגען בלוט... אבער איצט... די הערען וועלען דא לאנג שטעהן?

טאסיא האט געבראכט ליקער אויף א טאץ און מיט אונז געמוזט טרינקען צוליב איהר האבען מיר שוין די בא־לעבאסטע אויך געמוזט מכבד זיין.

באלד איז אויך געקומען דאס נאכט־מאל. צו אונזער גרויס בעדויערען האט בען די „דאמען" אונז איבערגעלאזען אליין, ווינשענדיג אונז דעם בעסטען אפעטיט.

פערשטעהט זיך, אז די גאנצע צייט פון עסען האבען מיר פון עפעס אנדערש נישט גערעדט, ווי נאר פון טאסיאן.

— א פיסעל, א הענטעל, בריסט־לעך... — האט זיך קאכאנסקי מיט אנ־געשפאטע באקען גנה׳צט.

ביים עסען איז ער נאך געווען מיאוס׳ער ווי געוועהנליך. ער האט גע־געסען חזיר׳יש, מיט קענטיגער הנאה, און זיינע פאקען־לעכער האבען געפיי־ערט.

בערעק דערפאר האט געגעסען א־ר סטאקראפיש, עלעגאנט.

— מען מוז איהם ליב האבען, דעם טייוועל זאל איהם נעמען! נישט אומ־זיסט גליקט איהם אפ אזוי מיט מיידלען!

— בערעק, ווי געפעלט דיר פריילין טאסיא? — האב איך געזאגט מיט א שמייכעל און א נאכלעסיגען טאן, גלייך ס׳גייהט מיך גארנישט אן.

— שעהנעס מיידעל, — זאגט זיך בערעק גאנץ קאלט און עסט און טרינקט געלאסען.

— דו האסט דאך זי די גאנצע צייט געשלונגען מיט די אויגען?

— צימליך שעהן, דערלאנג מיר די זאלץ.

ער רעדט שוין נישט, דער פערשאל־טענער מאדיאר.

אזוי איז בערעק געווען א לעבעדי־גער און ליב געהאט א סך צו דערצעה־לען, בערימען זיך אפילו מיט זיינע נצחונות ביי פרויען. אבער בשעת מעשה איז ער געווען ווי א יעגער, וואס טשאטשעוועט אויף א חיה. און עס איז געווען געפעהרליך מיט איהם דע־מאלט אנצוהויבען. איך האב בגנבה בעטראכט זיין פנים. וואס איז געווא־רען פינסטער, ענערגיש און פערביסען.

— ווארט ברודער׳ל, איך וועל דיך א בזרלאזען מיט א לאנגער נאז.

— בעטעק, זי איז אנ׳אנשטענדיג מיידעל, דער באלעבאסטעס א קוזינע.

— יא, — האט מיך בערעק מיט א קאלטען שמייכעל אנגעקוקט.

— א קערפער, קאלעגען! בלוט און מילך, „פשא קרעוו"! — האט קאכאנ־סקי געהאלטען אין איין פאטשקעווען זיך — קלינג, זאל זי ברענגען וויין.

(פארטזעצונג קומט).

בעניט די אַקציע פאַר אַ געזעלשאַפטליך יודיש טעאַטער אין לאָדז.

פּרעסע-קאָנפערענץ מיט׳ן אָנטייל פון פאָרשטעהער פון יודישן אַרטיסטן-פעראיין.

לאָדז איז איצט געבליבן אָהן אַ יודיש טעאַטער. נישט ס׳איז דאָ אַ טרופּע, נישט ס׳איז דאָ אַ זאַל אויף אַ טעאַטער.

מיר שטעהען פאַר אַ פאַקט, אַז פון „סקאַלאַ"-טעאַטער ווערען יעדע פאַר טאָג אויספערקויפט די אינווענטאַר-חפצים און — אַ ליאַדע טאָג דאַרף דאָס טעאַטער פשוט פערוואַנדעלט ווערען אין אַ... סחורה-לאַגער פון דער „ווידזעווער מאַנופאַקטור". אַזוי האַלט עס שוין.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער דאָזיגער געפאַהר, אַז לאָדז זאָל פערלירען דעם איינציגען יודישען טעאַטער-זאַל, איז נעכטען פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון פאָרשטעהער פון דער לאָדזער יודישער פרעסע, ליטעראַטען- און זשורנאַליסטען פעראיין, אַרטיסטען, מיט׳ן אָנטייל פון פאָרשטעהער פון דער אַרטיסטען צענטראַלע אין פוילען ה׳ יובילער.

ה׳ יובילער האָט אין זיין רעדע אָנגעוויזען אויף דער ענטוויקלונג פון יוד. אַרטיסטען-פעראיין אין פוילען. דער פעראיין האָט בעקומען אַ נאָמען און אַן אָנזעהן כלפי חוץ. די מיניסטעריום׳ס רעכענען זיך מיט איהם; יודישע אַרטיסטען בעקומען באַהן-הנחות; מ׳גיט אַרויס קאָנצעסיעס נאָר לויט דער אָנווייזונג פון פעראיין; דער פעראיין האָט אַ קרעדיט אין עטליכע בענק; ס׳איז געשאַפען געוואָרען אַ קראַנקען-קאַסע און ענדליך די לעצטע געשעהעניש — דאָס אָנגעהמען דעם יודישען אַרטיסטען פעראיין אין אינטערנאַציאָנאַלען אַרטיסטען-פערבאַנד.

איבערגעהענדיג צו רעדען וועגען דעם לאָדזער טעאַטער-קריזיס, האָט ה׳ יובילער אָנגעוויזען, אַז דער איינציגער וועג איז — צו שאַפען אַ טעאַטער-קאָמיטעט פון פאָרשטעהער פון אַלע שיכטען פון דער בעפעלקערונג און דאָס טעאַטער זאָל זיין אַ געזעלשאַפטליכעס. אין קראָקע האָט דער עקספּערימענט געגעבען גוטע רעזולטאַטען.

ס׳האָט זיך אַנטוויקעלט אַ לענגערע דיסקוסיע, אין וועלכער ס׳האָבען זיך בעטייליגט די ה״ה: רעד. אוגער, קאַהאַן, בראָדערזאָן, נאָװשיק און אַנדערע. ס׳איז אָנגעוויזען געוואָרען, אַז נישט אַלע עקספּערימענטען לאָזען זיך דורכפיהרען אויף לאָדז. פונדעסטוועגען איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז אַ געזעלשאַפטליך טעאַטער זאָל און מוז געשאַפען ווערען. קודם כל מוז מען אָבער זעהן ראַטעווען דאָס „סקאַלאַ" טעאַטער.

ס׳איז אויסגעאַרבייט געוואָרען אַ צייטווייליגער פּלאַן פון אַרבייט און ס׳איז אויסגעוועהלט געוואָרען אַן אָרגאַניזיר-קאָמיטעט, אין וועלכען ס׳זענען אַריין די ה״ה: רעד. אוגער, דיכטער בראָדערזאָן, ריכטער קאַצענעלסאָן, רעד. קאַהאַן און אַלפערין. דער קאָמיטעט וועט אַליין צוקאָאָפּטירען נאָך מיטגלידער.

דער פאָרשטעהער פון אַרטיסטען-פעראיין האָט צוגעזאָגט צו העלפען מיט אַלע מיטלען, אַז אין לאָדז זאָל אויסגעשטעלט ווערען אַ קינסטלעריש יודיש טעאַטער געשאַפען פון און פאַר דער ברייטער יודישער געזעלשאַפט.

די נעכטיגע טרויער-אַקאַדעמיע צום אָנדענק פון פּרעזידענט צינאַרסקי.

נעכטען איז אין זאַל פון פילהאַרמאָניע פאָרגעקומען אַ טרויער-אַקאַדעמיע, געווידמעט דעם אָנדענק פון ערמאָרדעטען פּרעזידענט צינאַרסקי. די עסטראַדע איז געווען רייך דעקאָרירט מיט גרינס און שוואַרצע בענדער, אינמיטען איז געהאָנגען אַ גרויסער אייל-פּאָרטרעט פון פערשטאָרבענעם פּרעזידענט.

די אַקאַדעמיע האָט געעפענט מיט אַ קורצער רעדע וויצע-פּרעזידענט וואָיעוואָדזקי, דאַן האָט לאָווניק קרוטשקאָווסקי געלייענט אַ לענגערע רעדע, אין וועלכער ער האָט בעריהרט דעם פּאָליטיש-מאָראַלישען מצב אין לאַנד און כאַראַקטעריזירט דעם פערשטאָרבענעם.

ה׳ ביאַלאָסטאָצקי האָט דערויף אויסגעפיהרט אויפ׳ן קלאַוויר שאָפּענ׳ס טרויער-מאַרש, דער אַרטיסט ה׳ זשעראַמסקי האָט מיט געפיהל רעציטירט אַ טראַגמענט פון סלאָוואַצקי׳ס „קשיאָנדז מאַרעק". אין פּראָגראַם האָבען זיך נאָך בעטייליגט: דער זינגער ה׳ קרענער, אַרטיסטין האַרעצקאַ, זינגערין סאָפּיגאַ, פידלער ה׳ פרידבערג, וועלכער האָט געשפּילט באַך׳ס אַריע און שאָפּענ׳ס נאָקטורן, מיט אַ רעציטאַציע פון סלאָוואַצקי׳ס „טעסטאַמענט", אויסגעפיהרט דורכ׳ן אַרטיסט ביאַלאָשטשינסקי, איז די אַקאַדעמיע פערענדיגט געוואָרען.

די צווייטע טעג יום-טוב אין לאָדז.

די יודישע זעלנער האָבען פרעהליך פערבראַכט דעם לעצטען טאָג.

(—) די צווייטע טעג יום-טוב זענען אין לאָדז אַדורך אָהן שום בעזונדערע געשעהענישען. נישט קוקענדיג דערויף, וואָס מ׳האָט נאָך די ערשטע טעג יו״ט געהאַט געבענטשט טל, איז נאָך דער פריהלינג נישט געקומען, און ס׳האָט כסדר אונטערגערעגענט...

נעכטען, אינ׳ם לעצטען טאָג יום-טוב איז אין ה׳ גדולר׳ס רעסטאָראַן פאָרגעקומען דאָס לעצטע מאַהלצייט פאַר די יודישע זעלנער. די זעלנער האָבען פרעהליך פערבראַכט און אין וואַרמע ווערטער האָט אַ פאָרשטעהער פון די זעלנער בעדאַנקט דער קהלה-פערוואַלטונג און דעם ה׳ עפשטיין פאַר דער מיה-פולער אַרבייט ביים אָרגאַניזירען די שבהנע מאַהלצייטען. ס׳האָט אויך געהאַלטען אַ געזעגענונגס-רעדע ה׳ עפשטיין.

צום סוף איז געמאַכט געוואָרען אַ קאָנקורס אויפ׳ן שענסטען ניגון. די זעלנער האָבען געזונגען האַרציגע לידער. די בעסטע זינגער האָבען בעקומען פּריזען אין ווייַן, פּרוכטען ותרומה.

אין אַ פרעהליכער שטימונג זענען די זעלנער צוריקגעגאַנגען אין די קאַזאַרמען.

*

אויף די אַנדערע טעג יו״ט האָט „כת לחם" ווידער פערטיילט פּראָדוקטען פאַר עטליכע צענדליג נויטבעדערפטיגע.

PRZYMUSOWE LICYTACJE.

(Dalszy ciąg z str. 10)

190) Sondowicz i Frydman, Cegielniana 34, 6 kozetek, wanny.
191) Szif E. Cegielniana 28, 4 tuz. pończoch.
192) Szatansztajn M. Cegielniana 15, zegar.
193) Sołowiejczyk B. Cegielniana 14, tremo.
194) Szternfeld A. Cegielniana 12, meble.
195) Sobolewski i Lewandowski, Cegielniana 24, obuwie.
196) Szydłowski M. Cegielniana 1, kredens.
197) Siennicka Ch. Cegielniana 5, meble.
198) Sztrasbu gier I. Cegielniana 5, maszyna do szycia.
199) Szylis E Cegielniana 5, meble, maszyna do szycia.
200) Szczuciner Ł. Cegielniana 6, meble.
202) Sier J. Wólczańska 4, meble.
203) Stambulski M. Wólczańska 4, meble.
204) Silbersztajn B. Narutowicza 18, 20 chustek.
205) Szkólnik M. Południowa 20, 108 mtr. towaru.
206) Twierdki L, Cegielniana 17, tremo.
207) Tiberg Ch. Cegielniana 17, 2 szt. materjału.
208) Twierski D. Cegielniana 17, meble.
209) Tusk M. Cegielniana 5, meble.
210) Tiger Ch. Południowa 20, meble.
211) Ulężałka A. Piotrkowska 82, otomana.
213) Wald J. Cegielniana 33, kasetka.
214) Waksberg Ch. Cegielniana 19, meble.
215) Wajntraub Sz. Cegielniana 41, szafa.
216) Waksman, Cegielniana 40, urządzenie sklepu.
217) Weksler Ch. Cegielniana 39, kredens.
218) Weksler Ch. Cegielniana 34, lustro, maszyna do szycia.
219) Weller D. Cegielniana 28, meble.
220) Warsztacki Lewin, Cegielniana 8, meble.
221) Winer L. Cegielniana 23, meble.
222) Wałach A. Cegielniana 23, meble.
223) Walter B. Cegielniana 2, meble.
224) Wajs A. Cegielniana 5, 18 metr. towaru.
225) Wajsman R. Cegielniana 5, urządzenie sklepu.
226) Wajchselfisz Ch. Południowa 36, pianino.
227) Wajngold I. Południowa 12, meble.
228) Wajl Ch Południowa 32, meble.
229) Witelson I. Południowa 32, meble.
230) Wajnberger F. Andrzeja 46, kredens.
231) Zysman M. Cegielniana 42, meble.
232) Zaks H. Cegielniana 15, zegar.
233) Zemel H. Cegielniana 10, kredens.
234) Żółta M Cegielniana 9, szafa.
235) Zelman E. Cegielniana 3, szafa.
237) Zajdenfeld B. Wólczańska 3, tremo.
238) Zilber M Południowa 32, kredens.
239) Lew Lajb Al. I-go Maja 8, kredens i pomocnik

W dniu 6 maja 1927 r. między godz. 9-tą rano, a 4-tą po południu.

1) Dems H Wodna 15, tremo.
2) Ferszt A. Wodny Rynek 13, 300 kg. owsa
4) Kutas F Wodny Rynek 14, meble.
5) Lesman S. Wodny Rynek 14, meble.
6) Miller A. Brzozowa 4, zegar.
7) Majzel J Cegielniana 40, pianino.
8) Petzold F. Główna 8, szafa.
9) Podrygał S. Brzozowa 13, meble.
10) Taub H. Wodny Rynek 14, meble.
12) „Znich" Wodna 12/14, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała.

די מאָסקווער אַרטיסטן פון „הבימה"

האָבען אויך אָנערקענט, אַז די שענסטע פאָטאָגראַפיעס. פאָרטרעטען ווערען קינסטלעריש אויסגעפערטיגט נור אין דעם

— ערשטקלאַסיגען פאָטאָגראַפישען אַטעליער —

„PARISIENNE"

69 ברזשעזשינער 69

צופאַהר מיט׳ן טראַמוואַי נומער 1.

א בריף צום „נייעם פאָלקסבלאַט"

פון דעם פּינסקער סוחרים-פעראיין וועגען די פּלומר׳שטע באַנקראָטען.

דורך דעם ה׳ פ׳ח׳ז מאַנדעלבוים האָט אונז די פּינסקער אָבטיילונג פון וואַרשאַווער סוחרים פעראיין צוגעשיקט פאָלגענדען אָפיציעלען קאָמוניקאַט:

צו דער רעד. „נייער פאָלקסבלאַט" אין לאָדז.

ג. ה. רעדאַקטאָר!

מיר האָבען דעם כבוד אייך צו בעטען געבען אַן אָרט אין אייער ג. צייטונג פאַר פאָלגענדען קאָמוניקאַט, פאַר וואָס מיר דאַנקען אייך פאָראויס:

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער נאָטיץ, וועלכע איז געווען אָבגעדרוקט אין איינינגע פוילישע און יודישע צייטונגען אין לאָדז און וואַרשאַ, וועגען פּלומר׳שטע בייזוויליגע מאַסען-באַנקראָטען פון מאַנופאַקטור-פירמעס אין פּינסק, ערקלערען מיר פאָלגענדעס:

די דערמאָנטע אין יענע צייטונגען פירמעס, ווי פּיאַלקאָוו, פעלדמאַן, פרידלענדער, גערטנער און לעווין עקזיסטירען נישט און האָבען נישט עקזיסטירט אין פּינסק.

אַלע מאַנופאַקטור-סוחרים אין פּינסק צאָהלען זייערע התחייבות׳ען פּינקטליך אויסער דער פירמע „ברייבערג און שמוך" וועלכע האָט צוליב צאָהלונגס-שוועריגקייטען אָבגעשטעלט צייטווייליג איהרע צאָהלונגען אין אַ קליינער סומע, און וועלכע רעגולירט דאָס אויך.

מיט אַכטונג

פּינסקער אָבטיילונג פון סוחרים-פעראיין אין וואַרשאַ

פאָרזיצענדער פ. ראַקאָווסטשיק

לייטער פון מאַנופאַקטור-סעקציע

י. האַלצמאַן

לייטער: האַמערמאַן.

א סיום-פייערונג.

מאָרגען, דינסטאָג, קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע זאַל אַ גרויסער סיום, איינגעאָרדנעט דורך דער חברה שעורי ערב ביי פּועלי-אמוני ישראל.

דער בעקאַנטער קוטנער רב הרה״ג י. י. טרונק וועט רעפערירען א. ד. ט. „צי איז די תורה געגעבען די אינטערעסען פון יודישען אַרבייטער".

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָבטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" ענטפערען אויף יורידישע אָנפראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופּאָן.
יורידישע אָבטיילונג
פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

בכדי דערלאַנגען אַן אָנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן פון דער לעצטער פון טאָג, וואָס די אָנפראַגע ווערט אַריינגעגעבען. אויף אָנפראַגען אָהן קופּאָן וועט מען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 25. אַפּריל 1927.

5292. אַ לעזער פון פּאָלודניאָוואַ

אויב איהר האָט זיך אויף אַ פּריוואַטען אופן פערגלייכט מיט׳ן הויזווירט בנוגע דער סומע גרונד דירה-געלד און קיין קאָמיסיע איז דעריבער נישט געשיקט געוואָרען, קוים זענט איהר אונצופרידען מיט׳ן אָפּמאַך, קאָנט איהר איצט נאָכאַמאָל פאָדערן, אַז אַ קאָמיסיע זאָל פעסטשטעלען דאָס גרונד דירה-געלד.

פערשטענדיגט זיך וועגען דעם מיט אונזער יוריסט פּערזענליך.

5293. ק. ס-ען טראַוגוטאַ.

אייער זוהן מוז זיך ווענדען צו דער אָרטיגער מאַכט מיט אַ בקשה, אַז מען זאָל איהם ערלויבען אָנצונעמען די פּאַלעסטינאַ-בירגערשאַפט.

אויב ער וועט בעקומען פון דער מאַכט אַזאַ הסכמה און וועט פאַקטיש אָננעמען די ארץ-ישראל׳דיגע בירגערשאַפט, איז דער ענין ערלעדיגט.

5294. אַ לעזער פון פּאָלודניאָוואַ 31.

געוועהנליך דאַרף מען אין דער דעקלאַראַציע ביים אויסקויפען אַ פּאַטענט גלייך אָנגעבען, אַז מען בעשעפטיגט נאָר 1 לערניונגעל נישט מעהר. איהר קאָנט איצט אויך נאָך דערלאַנגען אַ רעקורס, אַז מען זאָל אייך אויפ׳ן דערמאָנטען סמך בעפרייען פון אָבראָטאָווי.

5295, ג. הערש.

אייער שטאַנדפּונקט איז נישט קיין ריכטיגער. לויט אייער איינזעהן האָט איהר געקאָנט שיקען דירה-געלד ביז דער דעציזיע פון „וורושאַנד ראָזיעמטשי" קוים האָט דער אורזש. ראַז. פעסטגעשטעלט די סומע גרונד דירה-געלד, מעגט איהר אפילו דערלאַנגען געגען דעם אַן אַפּעלאַציע, מוזט איהר שוין דערווייל צאָהלען לויט דער פעסטגעשטעלטער סומע.

5296. ק. 74.

אייך דראָט צו בעצאָהלען פאַר דער גאַנצער צייט דעם נעהעריגען אַבצאָהל און חוץ דעם נאָך אַ געוויסע געלד-שטראָף.

5297, אַ שטענדיגער לעזער פון מלינאַרסקאַ.

איהר וועט זיך ווענדען אין „אורושאַנד ראָזיעמטשי" מיט אַ בקשה, אַז ס׳זאָל פעסטגעשטעלט ווערען דאָס גרונד-דירה-געלד בעזונדער פאַר דער וואוינונג און בעזונדער פאַר דער פריזיער-אַנשטאַלט. כל זמן דער ענין איז נישט ערלעדיגט געוואָרען דורכ׳ן אורזש. ראַז. מוזט איהר דערווייל בעצאָהלען דירה-געלד לויט׳ן פּראָצענט-פוס פאַר׳ן אַרבייטס-לאָקאַל. פאַר׳ן 2-טען קוואַרטאַל (1/4—1/7) דאַרפט איהר צאָהלען ביי 230 רובל גרונד-דירה-געלד—119.30 זל.

5298. אַ לעזער פון גובערנאַטאָרסקאַ.

פאַר דער וואוינונג דאַרף מען טאַקי בעצאָהלען לויט אַן אַנדערן פּראָצענט-פוס, ווי פאַר׳ן געוועלב. אָבער איהר האָט נישט קיין רעכט אָפּצושאַצען וויפיל גרונד דירה-געלד איהר דאַרפט צאָהלען פאַר יעדען פון די פערנומענע אָביעקטען. דערצו איז נאָר בערופען דער „אורזש. ראָזיעמטשי," עווענטועל דאָס געריכט, וואוהין איהר דאַרפט זיך ווענדען וועגען דעם מיט אַ געהעריגער בקשה.

PRZYMUSOWE LICYTACJE.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Podatkowy — niniejszem komunikuje, że w dniu 4 maja r.b. między godziną 9—tą rano, a 4—tą po południu odbędą się przymusowe licytacje ruchomości, u niżej wymienionych osób za niewpłacone podatki.

1) Blusztajn N. Brzezińska 13, szafa.
2) Bochnajer L., Brzezińska 24, maszyna pończosznicza, meble
3) Baron N. Młynarska 8. meble.
4) Biderman N., Zawiszy 35, meble
5) Brystowski J., Marysińska 2, meble
6) Binsztok N., Brzezińska 51, 1 worek mąki
7) Benkiel J., Brzezińska 58, urządzenie sklepu
8) Bogusławski W., Brzezińska 82, urządzenie sklepu.
9) Borensztajn i S-ka, Borysza 29, urządzenie biura.
10) Galecki D., Solna 5, meble
11) Cytryna Ss-wie, Brzezińska 50, magiel
17) Cukierman S., Bałucki Rynek 4 szafa
15) Federman N. Brzezińska 16. meble
16) Fajwlowicz N., Wschodnia 15, meble
18) Falke L., Wschodnia 19, 60 sztuk spodni
19) Falke J. Pomorska 8. 2 szafy
20) Frenkiel B., Brzezińska 52, szafa, 10 mtr. rury
21) Fiszer D., Cegielniana 26, 2 szt. towaru, maszyna do szycia
23) Fajgenbaum, Cegielniana 26, szafa.
24) Finkelsztajn Z., Cegielniana 26, tremo
25) Głowinkowski R., Zawiszy 24, tremo
26) Gochman J., Młynarska 20, 2 szafy
27) Gross N., Pl. Wolności 7, meble
28) Goldberg A., Brzezińska 60 szafa.
29) Goldring I., Brzezińska 61, 6 klg. skóry
30) Ceraga J., Brzezinska 67 meble
31) Grynsztajn L., Brzezińska 69, szafa
32) Gołkopf E., Brzezińska 69, szafa
33) Gutsztadt L., Cegielniana 26 maszyna do szycia
34) Gitlin C., Cegielniana 26, lustro
36) Harcstark H., Cegielniana 26, meble
37) Jaucz L., Wschodnia 9, meble
38) Józefowicz D., Młynarska 8, meble
39) Ignaczak J., Brzezińska 61, maszyna do szycia
40) Jelski B. Cegielniana 26 tremo
42) Kaufman N. Marysińska 2 maszyna do szycia
44) Kuperberg L. Brzezińska 48, 3 maszyny pończosznicze.
45) Krybuś Sz. Zawiszy 26. meble
46) Krakowski Sz. Wschodnia 31, pianino
47) Kaźmierski St. Brzezińska 70, tremo.
48) Kaufman Charin, Bałucki Rynek 4 szafa
49) Kotliński J. Bałucki Rynek 6, kredens
50) Klajman Ch. Borysza 3, szafa, waga.
51) Kruglański L. Cegielniana 26, tremo
52) Luft H. Pomorska 5, meble
53) Lustig D. Brzezińska 21, szafa.
54) Libeskind P. Brzezińska 60 maszyna szewska
55) Mazurkiewicz U. Brzezińska 19 worek mąki
56) Monk M Brzezińska 51, 15 garnków żelaznych
57) Manel L. Łagiewnicka 21 meble
58) Milgrom A. Cegielniana 26 tremo
59) Michalski Ch. Północna 9. meble
62) Nejchaus J. Brzezińska 63, meble
64) Najdorf J. Pomorska 19, otomana
65) Neumar R. Brzezińska 79. szafa
66) Ostrowski S. Solna 11, meble
68) Piotrkowska W. Wschodnia 27 meble
69) Pruszycki F. Brzezińska 64, zegar
70) Putersznit i Lewkowicz, Bazarna 6, 3 metry desek
71) Putersznit E. Bazarna 8. maszyna do szycia
72) Pinczewski I. Cegielniana 26. meble
73) Polermuter E Brzezińska 51, maszyna do szycia
74) Rubin A. Piotrkowska 66. maszyna do szycia
75) Rosenberg E. Pomorska 7, urządzenie sklepu
77) Rubinsztajn Z. Brzezińska 23. maszyna do szycia, meble.
78) Rubinowicz M. Bałucki Rynek 4, szafa
79) Rois I. Bałucki Rynek 3. meble.
80) Rozenec H. Pomorska 66. 2 szafy
81) Rak H. Cegielniana 26. worek cukru
82) Snorodyński Sz. Wólczańska 4 szafa
83) Sznajowicz A. Brzezińska 13. meble.
84) Szumiński N. Zawiszy 34, szafa.
85) Sztajer N. Brzezińska 40. maszyna do szycia
86) Sosnowska D Wschodnia 19 meble, maszyna.
87) Szajniak Sz. Wschodnia 29 meble
88) Stasiak J. Aleksandryjska 34 meble
89) Stal N. Brzezińska 10. tremo.
90) Szczypiorek N. Brzezińska 61. meble.
91) Sake E. Brzezińska 64, meble
92) Stasiak P. Brzezińska 85, zegar
93) Stern Ch. Brzezińska 79, szafa
95) Świeczka Ch. Brzezińska 60 meble
96) Stachlewski K. Bazarna 1. meble
97) Spółdzielnia Powszechna Spożywców, Bazarna 1. 50 klg. cukru.
98) Sztajnsznajder i S-ka, Bazarna 6 przędza
99) Sztajnbek i Rozenberg Cegielniana 26, meble.
100) Świtalski I. Cegielniana 26. szafa.
102) Tuszyński H. Cegielniana 26, szafa
103) Urbach Sz. Brzezińska 60. meble.
104) Wolrauch H., Wschodnia 29, zegar
105) Wajsman J. Solna 12. meble.
106) Wajslik A. Brzezińska 25, meble
107) Weikselftez A., Wschodnia 15 meble
108) Wiernik N., Wschodnia 27, meble
109) Wajnsztadt Ch., Brzezińska 24, 2 maszyny pończosznicze.
110) Wajnatreub Sz. Solna 12. meble.
111) Wajcenberg Z. Drewnowska 26, meble
112) Wysocki S. Bałucki Rynek 2, 12 but. soku, stoliki, waga.
113) Winderbaum I. Bazarna 1, meble
114) Walter R., Cegielniana 26, 1 szt. towaru
115) Zylberung N., Brzezińska 88, szafa

W dniu 5 maja 1927 r. o godz. 9-ej rano, do 4-tej po popołudniu.

1) Anwajler C. Cegielniana 20, kredens.
2) Abramowicz H. M. Cegielniana 47, pianino.
3) Altman J. Cegielniana 41, szafa.
4) Adler Abr. Cegielniana 39, meble.
5) Amzel D. Cegielniana 22, stoliki z marmurową płytą.
6) Ajzensztajn, Wólczańska 4, kredens.
7) Brodacz Menasse, Cegielniana 19, szafa.
8) Binke N. Cegielniana 18. waga.
9) Berger J. M. Cegielniana 47, meble.
10) Buchwajc Sz. Cegielniana 47, pianino.
11) Brzezińska Ch. Cegielniana 47, maszyna do szycia meble.
12) Brzeziński J. Cegielniana 42, szafa.
13) Bezbrody M. Cegielniana 41, materjał.
14) B-cia Bodzechowscy, Cegielniana 40, materjał.
15) Bornsztajn H. Kilińskiego 46, meble.
16) Baruchin N. Cegielniana 15, szafa.
17) Brajtsztajn Szl. Cegielniana 12. szafa.
18) Bauman I. Cegielniana 12. meble.
19) Bławat M. M Cegielniana 11, zegar.
20) Bugajska L. Cegielniana 9. tremo.
22) Beker L Cegielniana 4, meble.
23) Bimbs S. Cegielniana 4, meble.
24) Brzestowski E. Cegielniana 5, szafa.
25) Bombel S. Cegielniana 5, maszyna do szycia.
26) Bykowski A. Kilińskiego 17, meble.
28) Bryl Z. Południowa 18. meble.
29) Kino „Czary" Cegielniana 34. 200 krzeseł.
30) Cymerman Sz. Cegielniana 7, meble.
31) Calel C. Cegielniana 23, meble.
32) Czenstochowska R. Cegielniana 23. meble.
33) Dobraniecki B. Cegielniana 40. towar bawełn.
34) Działoszyński, Cegielniana 39, urządzenie sklepu.
35) Dzigański M. Cegielniana 34, stoliki z płytą marm.
36) Dobrecki Sz. Cegielniana 23. biurko.
37) Dangielewicz N. Cegielniana 2, meble.
38) Dawidowicz B. Cegielniana 5. meble.
39) Dudelczyk N. Wólczańska 2, meble.
40) Einhorn Abr. Cegielniana 17. stoliki marm.
41) Ernst M. Cegielniana 29. zegar.
42) Edelsztajn Ch. Cegielniana 11, szafa.
43) Endwajs B. Cegielniana 7, kredens.
44) Epsztajn H. Cegielniana 5, maszyna do szycia.
45) Epsztajn L. Wólczańska 3. meble.
46) Fogelman M. Cegielniana 42, urządzenie restauracji.
47) Frajman M. Cegielniana 41. meble.
48) Frankenberg J. Cegielniana 40. meble.
49) Frydman Mik. Cegielniana 9, lustro.
50) Fingsztajn Ch. Cegielniana 8, lustro.
51) Frydman C. Cegielniana 7, szafa.
52) Fogel i Płotkin. Cegielniana 24, biurko.
53) Fajgenbaum B. Cegielniana 22. szafa.
54) Fajgenbaum Sz. Cegielniana 22. meble.
55) Fogiel Ch. Cegielniana 4, meble.
56) Frucht M. Cegielniana 2, maszyna do szycia.
57) Grinbaum Sz. Cegielniana 18. czekolady.
58) Grinberg B. Cegielniana 17, meble.
59) Guterman Sz. Cegielniana 15, zegar.
60) Galewska J. Cegielniana 42, mydła toaletowe.
61) Goldberg E. Cegielniana 41, meble.
62) Galant J. Cegielniana 40, meble.
63) Goldberg A. Cegielniana 15, kanapa.
65) Gomber S. Cegielniana 11. fortepian.
66) Grajcer W. Cegielniana 9. kredens.
67) Grosbardt, Hajman i Ska, Cegielniana 7, bawełna.
68) Gutsztadt M. Cegielniana 23, szafa.
69) Grynberg I. Cegielniana 23. kredens.
70) Grynberg M. Cegielniana 23. kredens.
71) Gomółka L. Konstantynowska 18. lustro.
72) Groskopf L. Cegielniana 4, maszyna do szycia.
73) Goldlust H. Cegielniana 6, meble.
75) Gastreind J. Wólczańska 2, meble.
76) Gutman H. Wólczańska 2, meble.
77) Głowiński A. Południowa 28. meble.
78) Górecki A. Al. I Maja 16, lustro.
79) Gliksman S. Cegielniana 2, kredens.
80) Herszkowicz U. Zawadzka 9, meble.
81) Henigstok M. Cegielniana 47, meble.
83) Hildesheim. Cegielniana 39, biurko.
84) Herszberg J. Cegielniana 27. meble.
85) Hershorn J. Cegielniana 23, kredens.
86) Jakubowicz D. Wólczańska 4. biurko.
87) Kuświrak Sz. Cegielniana 22, stoliki marm.
88) Kempiński M. Cegielniana 19. szafa.
89) Kwiatkowski Z Cegielniana 18. szafa.
90) Kuperman S. Cegielniana 18, 200 krzeseł.
91) Kestenberg Sz. Cegielniana 42, kasa ogniotrwała.
92) Kon M. Cegielniana 40, otomana.
93) Kapitulnik H. Cegielniana 39, 2 szafy.
94) Klajnberg A. Piotrkowska 92, meble.
95) Kochanek Fr. Cegielniana 34, zegar.
96) Kirsztajn H. Cegielniana 29, meble.
98) Krochmalnik R. Cegielniana 28, meble.
100) Kijawski B. Cegielniana 11, meble.
101) Kozakiewicz H. Cegielniana 8, kozetka.
102) Kahn E. Cegielniana 25. tremo.
103) Kalinowicz S. Cegielniana 25 szafa.
104) Kowalczyk J. Cegielniana 25, obuwie.
105) Kac R. Cegielniana 24, urządzenie sklepu.
106) Kacenelenbogen M. Cegielniana 2, meble.
107) Kobryńska J. Cegielniana 2, meble.
108) Kurc S. Cegielniana 5, kasa ogniotrwała, maszyna do szycia.
109) Konsens S. Cegielniana 5, meble.
110) Kiwok I Wólczańska 2, lampy elektr.
111) Kafeman E. Wólczańska 2, kredens.
112) Klejnierer I. Wólczańska 2, pasta.
113) Kantor B. Południowa 24, meble, dywan.
114) Kaliski S. Południowa 6, meble.
115) Kon M. Południowa 6, maszyna do szycia, 2 szafy.
116) Kutnowski U. Południowa 8, meble.
117) Landau H. Cegielniana 22, kredens.
118) Lichtensztajn, Piotrkowska 82, materjał jedw.
119) Laufer I Cegielniana 17, 60 metr. gobelinu.
120) Lipszyc H. Cegielniana 17, meble.
121) Lipski E. Cegielniana 47, meble, lampy elektr.
122) Lichtenfeld I. Cegielniana 41, szafa.
123) Lipskier M. Cegielniana 41, 35 but. wina.
124) Lewin D Cegielniana 40, zegar.
125) Lasocki J. Cegielniana 34, nabiał i masło.
126) Lewenson I. Cegielniana 27, 20 mtr. towaru.
127) Lewkowicz Ch. Cegielniana 12, maszyna do szycia, szafa.
128) Lewi S. Cegielniana 23, biurko.
129) Landau Al. Cegielniana 23, urządzenie sklepu.
130) Lipsztajn Ch. Cegielniana 5, meble.
131) Landowicz M. Cegielniana, maszyna do szycia.
132) Lubart H. Wólczańska 3, meble.
133) Lichtensztajn Sz. Południowa 34, meble.
134) Moszkowicz A. Cegielniana 17, kredens.
135) Narkowicz J. Cegielniana 7, lustro.
136) Nichamowicz U. Cegielniana 7, maszyna do szycia
137) Narkowicz A. Cegielniana 2, szafa.
138) Najerczyk W. Cegielniana 5, szafa.
139) Mondry Sz. Południowa 34, szafa.
140) Najgoldberg, Cegielniana 40, urządzenie biura.
141) Nordman C. Cegielniana 29, maszyna do szycia
143) Nojman A. Cegielniana 1, meble.
144) Nojman J. Al. I Maja 3, kredens.
145) Openhajn I. Cegielniana 39, meble.
146) Ogólnik L. Cegielniana 39, szafa.
147) Orensztajn N. Cegielniana 8, kredens.
148) Ostrowski A. Cegielniana 22, meble.
149) Orensztajn Ch. Cegielniana 5, meble, firanki.
150) Pechnik R. Cegielniana 19, meble.
151) Piotrkowski Sz. Cegielniana 15, meble.
152) Piwok J. Cegielniana 15, urządzenie sklepu.
153) Pachciarek B. Cegielniana 14, meble.
154) Pasternak L. Cegielniana 11. 2 szafy.
155) Poznański M. Cegielniana 22, meble.
156) Piątek A. Cegielniana 22, meble.
157) Pływacki M. Cegielniana 5. meble.
158) Piotrkowski B. Wólczańska 2, szafa.
159) Pinczewski N. Cegielniana 39, wieszak.
160) Portalewski J. Brzezińska 104, szafa.
161) Rozencwajg J. Cegielniana 47, 150 towaru.
162) Rozenberg M. Cegielniana 47. meble.
163) Ruhe Ch. Cegielniana 47, meble.
164) Rozen M. Cegielniana 42, zegar.
165) Rabinowicz H. Cegielniana 42, maszyna do szycia.
166) Rotbardt J. Cegielniana 40, meble.
167) Rogoziński, Cegielniana 39, meble.
168) Rozensztajn M. Cegielniana 29, meble.
170) Rubin Sz. Cegielniana 15, 2 szafy.
171) Rabinowicz Ch. Cegielniana 12, meble.
172) Rozental Ch. Cegielniana 12 meble.
173) Rozenberg I. Cegielniana 11. szafa.
174) Rozmaryn Sz. Cegielniana 8. lustro.
175) Rozenblum Ch. Cegielniana 7, 30 kg. mydła.
176) Rotberg J. Cegielniana 2, zegar.
177) Rabinowicz H. Cegielniana 2, szafa.
178) Rozenberg Ch. Wólczańska 2, szafa.
179) Rozenberg Ch. Wólczańska 2, meble.
180) Radogowski C. Zawadzka 19, meble.
181) Rozenberg I. Wólczańska 2, szafa.
182) Sendowski H. Cegielniana 19. kredens.
183) Szlachtus I. Cegielniana 17, meble.
184) Szpajchendler R. Cegielniana 15, kredens.
185) Sztajnsznajder J. Cegielniana 47, kasa ogniotrwała.
186) Stryczewski Ch. Cegielniana 41, meble.
187) Skórka J. Cegielniana 11, 7 tuz. kołnierzy.
188) Strzyżewski R. Cegielniana 41, meble.
189) Szatan M. Cegielniana 39, 2 szafy.

(Dalszy ciąg str. 9).

אַבאָנעמענט-פּרײַז:

אין לאָדז: א חודש — 5 זלאָטעס, — אויף דער פּראָווינץ: א חודש 6 זלאָטעס, אין אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טײַערער. — ... און טערמין פֿון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע ניט פֿאַראַנטוואָרטלעך. די אַדמיניסטראַציע איז אָפֿן פֿון ... אין ...

...נסען - פּרײַזן:

... פֿאַר א מילימעטער - שורה.

פֿון טעקסט 15 גראָשען, פֿרײַטאָג 20 גראָשען, אין טעקסט 40 גר., פֿרײַטאָג 60 גראָשען, נאָכ'ן טעקסט 10 גראָשען, פֿרײַטאָג 15 גראָשען. — פֿאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100 פּראָצענט טײַערער, אויסער דער שטאָט — 50 פּראָצענט טײַערער.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.